

elektronická

KAPITÁNSKÁ POŠTA

metodický a informační zpravodaj HKVS

číslo 36, říjen 2014

Aktuálně

**Podzimní sraz vodních skautů
3 jezy - závod úspěšně proběhl**

Z našich vod

Dolní Odra s 1. eskadrou Vřesina

Tábor Stvořidla 2014

Po stopách expedice Nisa 96

Sestry a bratři, právě skončily Tři jezy, které schválně píšu s velkým písmenem, protože letos to byly největší tři jezy vůbec, alespoň co se týká počtu účastníků. Na Vltavě se svezlo celkem 2651 závodníků a vodáků volného splutí! Akce je již tak významná, že jen kvůli nám došlo ke změnám průtoků na Vltavské kaskádě, abychom měli tu správnou vodu. Kromě radosti vítězů, únavy organizátorů a komplet snědených buřtů v cíli s sebou akce podobného typu nese ještě další zásadní výzvu – jsme schopni stále být na vrcholu, profesionálně (a zároveň dobrovolnicky!) zajišťovat podobné celostátní akce? Nedojde časem k vyhoření organizačního týmu, protože „je to stále stejný stres u registrace“ nebo „letos se nic pod Karlovkou nedělo, takže to byla docela nuda“? Zvládneme dobře další Navigamus v červnu? Tři jezy 2015 se začínají připravovat již nyní, o Navigamu nemluvě.

V létě proběhly úspěšné tábory, v červenci jsme se často podívali, jak vypadají suché jezy, podjezí a mnohde i celé úseky řek. Ale někteří jsme i pořádně zmokli. Mám v životě na vodu docela štěstí, zažil jsem již různé deštičky, přeháňky a průtrže, i tropickou bouři v Guatemale s držení celého stanu se psem zevnitř jsem absolvoval, ale tolik vody jako nad Bechyní ve druhém týdnu července na táboře s Albatrosy nikdy. V Při-

běnicích jsme se cachtali, na Lužničance si ještě dali zmrzlinu a kofolu s Kačkami v kempu a u Stádlece to začalo. Museli jsme každé 2 minuty vylévat pramice i lehké (jak se u nás říká kánoím), aby se neuchlastaly deštěm... Kvůli provazcům vody shora nebylo vidět na 20 metrů. Kluci hýkali blahem, někteří brečeli strachy i vážně debatovali, jestli první sjede pravý břeh, nebo padne vrba vlevo. Vydali jsme rozkaz nepřibližovat se ke břehům se stromy a jet středem. Rekordně vyschlá Lužnice se během hodiny naplnila vodou jak dětská vanička. Pak ale hubení i tlustí začali býti povážlivě studení. Museli jsme ale jet dál, k Bechyni, k Rackům na tábořiště. Začal jsem se klepat zimou i já, sádlem obvykle dobře izolovaný. Po výdeji cukru mužstvu i vedení (osvědčená zahřívací metoda, kam se hrabou dřepy) a přesvědčení personálu občerstvovny Na Papírně, že opravdu bychom rádi 20 litrů, nikoliv hrníčků čaje (který jsme s dalšími kilovkami cukru rychle vypili), jsme pokračovali dál, ledové oblečení se jen vyždímalo, stejně pořád přselo. Krátce před půl jedenáctou v noci jsme dorazili na tábořiště našich vlčat, i když přes dešťovou clonu jsme ho málem přejeli. Albatrosové mají rádi tvrdý tábor. Ale to jsem trochu odbočil.

Mimo táborů proběhla také Kapitánská lesní škola vodních skautů, kurs Lodní tesař a Námořní akademie – všude měli plně obsazeno nebo skoro plno a jak jsem mohl vidět nadšení lidí z KLŠVS, akce se velmi vydařily. V kuloárech se povídá, že nejlépe se v létě vařilo na Lodním tesaři a nejméně se spalo na lesní škole :-).

Teď nás všechny čeká nový skautský rok, přichází čerstvá generace nováčků, rádců, čekatelů i kapitánů. Nové plány akcí, celoroční hry a roverské akce.

Takže dost řeči a do práce!

Cedník

Nácvik startovní- 5 ho skoku

Rozhovor 12 s Vezírem

Navigamus 16 se blíží!

Tábor 22 Stvořidla 2014

Expedice 28 Nisa 1996

Info z HKVS

HKVS V ČERVNU A V ZÁŘÍ

HKVS se naposledy před prázdninami sešel na konci června na Křížku, po prázdninách nás čekalo výjezdní zasedání na vechtrovně Korno. Když jsme nejednali, pozorovali jsme, jak se mění levá kolejnice za pravou, aby se v oblouku ojely rovnoměrně, pánové také úspěšně ulovili myš v pianinu. Co vás ale bude zajímat:

AKTUALIZACE VYHLÁŠKY O KVALIFIKAČNÍCH ZKOUŠKÁCH PRO VODÁCKOU ČINNOST

Ještě před zasedáním proběhla poměrně bouřlivá emailová diskuze o volitelných částech zkoušek. Diskuze na červnovém zasedání naštěstí už tak bouřlivá nebyla a výsledek je tento: HKVS v reálném čase nemůže zasahovat do Řádu pro vzdělávání činovnic a činovníků Junáka, až se budou dělat revize, proběhne i revize kvalifikací pro vodáckou činnost. Volitelné části byly tedy upraveny vyhláškou tímto bodem: Oblast jachtingu je nedílnou součástí kompetenčního profilu kapitána vodních skautů. Za základní seznámení s jachtingem se u kapitánské zkoušky považuje praxe v rozsahu dvou dnů na jednoduché plachetnici.

Vyhlášku najdete zde: http://vodni.skauting.cz/upload/hkvs/predpisy/vyhlaska_hkvs_7_14_o_kvalifikacich_vodnich_skautu.pdf

FOTO DANA FISCHEROVÁ

NOVÁ KRAJSKÁ KAPITÁNKA

30. 5. 2014 se uskutečnil na Lavičkách u Dalešické přehrady volební Krajský sraz kapitánů Kraje Vysočina, kterého se zúčastnilo 10 z 19 oprávněných delegátů a na kterém byla krajskou kapitánkou VS Kraje Vysočina řádně zvolena sestra Hana Vencálková – Venci.

ŽEBŘÍČEK ODDÍLŮ

Již je tomu dávno, co se objevila myšlenka shromažďovat data ze všech závodů, kterých se účastní vodácké oddíly, a sestavovat z nich žebříček oddílů. K realizaci této myšlenky je potřeba najít někoho, kdo si to vezme na starost – bude sbírat výsledky závodů v kalendářním roce a žebříček sestaví. Existuje k tomu emailová adresa zebricek@hkvs.cz a dokonce i sepsaná pravidla. Zájemci, hlase se! ;-)

INFORMACE Z NAČELNICTVA JUNÁKA

- Nemovitosti – loděnice jsou klubovny
- Z dotací MŠMT nesmí být dotovány věci osobní potřeby, konkrétně krojové součásti jako trička, košile, apod. Nákup jednotných triček a čepic pro účastníky kurzů a nákup šátků po kurzech je v pořádku, je-li to pro všechny účastníky akce.

VODÁCKÉ ČLÁNKY DO SKAUTINGU A DO SKAUTSKÉHO SVĚTA

Šéfredaktorka Skautingu Káťa Šmajzrová poslala návrh článků do Skautingu. Pokud vás zaujme některé z následujících témat, neváhejte se ozvat Kuldě:

- zasloužili vůdcové - vodáci: konkrétní historické osobnosti vodního skautingu a to, co mu dali a co z toho těžíme dodnes
- vodácké doplňky do stezky a jak s nimi pracovat - metodika/ používání stezky u vodních skautů/ inspirace pro suchozemce
- instantní program na některé

FOTO DANA FISCHEROVÁ

(vodácké) body stezky

Dále jsme byli vyzváni (vy všichni, samozřejmě), abychom psali do Skautského světa krátké zprávy z akcí.

KAPITÁNSKÁ ZKOUŠKA BEZ KURZU

- předsedou komise bude Hvězdář, tajemník Slunda
- zkoušky budou zahájeny na podzimním srazu
- studijní materiály: <http://vodni.skauting.cz/materialy-ke-studiu>
- úč. poplatek (přihlášení ke zkoušce) bude 300 Kč (tisky, odznak, cestovné lektorů)
- přihláška: <http://goo.gl/forms/JKNk34BV5U>

VLČCI A ODBORKY

S odborem Vlčat a Světlušek bylo dohodnuto, že zrevidujeme svou oblast vlčků. Co se týče odborek, čekáme teď na metodické zhodnocení, jestli cvičnou odborku (plachtění) máme ve stejném stylu jako ostatní, pak se spustí práce na nich.

3 JEZY

Příprava 3 jezů vyplnila značnou část zářijového zasedání, výsledky už všichni znáte, nejdůležitější novinkou oproti minulým ročníkům bylo, že Hvězdář dohodl se Státní plavební správou vyhrazení dvou oblouků Karlova mostu, kterými nesměly jezdit parníky.

ZASEDÁNÍ NA TORTUZE 5. 12.

Původní termín 28. 11. kolidoval se zasedáním Náčelnictva v Českých Budějovicích, proto bylo zasedání o týden přesunuto na 5. 12.

RŮZNÉ

- Byl obnoven mail mustek@hkvs.cz, neznámou chybou nepřijímal některé emaily. I po obnovení je tato adresa v konferenci krajů.

- Proběhly doplňkové zkoušky Vůdce malého plavidla (mimo ukončený kurz), absolvovali 4 z 5 přihlášených. Poděkování patří VZS za přípravu člunu.
- Slunda a Dytta se nemohli zúčastnit Eurosea kvůli náhlé nemoci, nahradili je Cedník a Davídek. Podrobnosti naleznete v samostatném článku v příštím čísle.

- Zkouška vodáckého minima, kterou měl pořádat 8. OVS Praha 6 (5. 10. bazén + 10. - 12. 10.), byla zrušena pro nedostatek zájemců.

Kulda

Podzimní sraz vodních skautů

Pomalu, ale jistě se blíží další sraz vodních skautů, který proběhne **7. – 9. 11. v OPAŘANECH** a na nějž jste všichni srdečně zváni!

Již teď Vám můžeme prozradit, že je pro Vás opět připravena prohlídka opařanských dominant a zajímavých míst, například:

MILEVSKÝ KLÁŠTER

Nejstarší jihočeský klášter založený již ve 12. století.

STÁDLECKÝ ŘETĚZOVÝ MOST

Poslední empírový řetězový most v České republice, který původně spojoval břehy Vltavy u Podolska, načež byl prohlášen za národní technickou památku a mezi léty 1960 – 1975 rozebrán a přemístěn na své nynější místo na řece Lužnici.

DĚTSKÁ PSYCHIATRICKÁ NEMOCNICE

Významná památka, jejíž historie sahá až k Přemyslu Otakaru II., po mnoha přestavbách byla v místní rezidenci zřízena psychiatrie pro dospělé, která byla v roce 1924 nahrazena dětskou psychiatrickou péčí.

Ani na tomto podzimním srazu nebude chybět již **TRADIČNÍ PLES**. Letošní téma plesu bude **REJ LITERÁRNÍCH A FILMOVÝCH POSTAV**.

Z DALŠÍHO PROGRAMU SE MŮŽETE TĚŠIT NA NÁSLEDUJÍCÍ:

- Novinky **LODNÍ A VÝCHOVNÉ KOMISE**
- Informace o **EUROSEA 2014** a připravovaném **NAVIGAMU 2015**
- Zhodnocení závodu **NAPŘÍČ PRAHOU PŘES TŘI JEZY**

- Vyprávění o plavbě **PLACHETNICE LA GRACE**

- **KOVÁŘOV** – zkušenosti s financováním rozvoje a provozu základny Kovářov

- **PODPORA NOVÝM ODDÍLŮM** – informace pro zakladatele nových vodáckých oddílů a rady od zkušených kapitánů formou moderované diskuze

- **SLACKLINE A MNOHÉ DALŠÍ**

Další informace budou průběžně zveřejňovány na vodni.skauting.cz a na Facebooku.

TĚŠÍME SE NA VÁS!

*přípravný tým srazů VS
Koblížek, Eskadra Ostrava*

Podzimní sraz vodních skautů

Termín srazu: 7. – 9. 11. 2014

Místo konání: ZŠ Opařany, č. p. 165, 391 61 Opařany

Přihlašování: do 19. 10. 2014 online (<http://vodni.skauting.cz/srazvs/registration/>), v případě jakýchkoli problémů kontaktuj Lůču (Lucie Kolářová) na srazyvs@hkvs.cz

Platba: nevratnou zálohu 200 Kč do 24. 10. 2014 na účet KVS 2300183549/2010, zbytek na místě

Strava: 3 jídla denně od páteční večere do nedělního oběda (svačiny vlastní či v bufetu)

Dotazy: srazyvs@hkvs.cz

3 jezy - závod úspěšně proběhl

Blahopřejeme vítězům, děkujeme všem účastníkům i pořadatelům. Letošní jízda Přes tři jezy se opět povedla. Na 3jezy.skauting.cz ve výsledcích najdete zatím neoficiální výsledkovou listinu. Průběžně budeme také zveřejňovat odkazy na vaše fotogalerie či videa. Na první propusti bylo napočítáno 830 projíždějících lodí a rozhodčí na jezech zaznamenali pouhých 44 zalitých nebo cvaklých lodí na propustech. Na podrobnější informace včetně výsledkové listiny se můžete těšit v prosincovém čísle.

Hvězdář

FOTO PETR KACHLÍK – NICK

FOTO PETR KACHLÍK – NICK

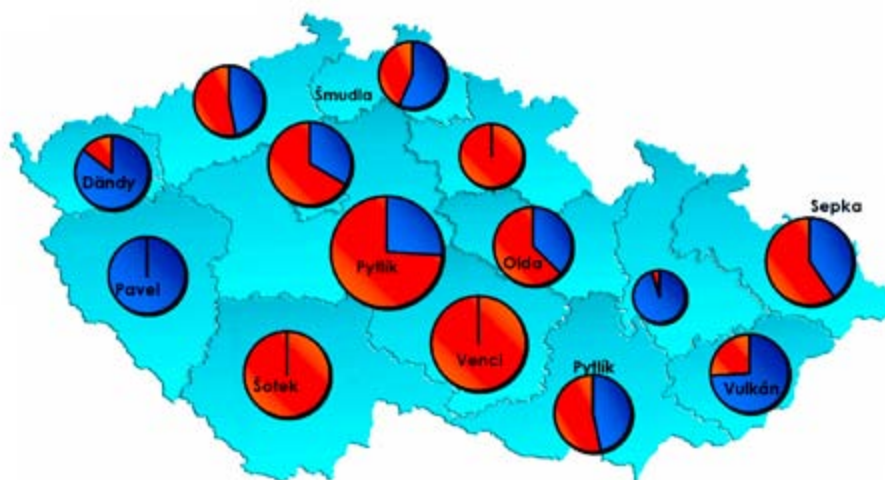

Vodácké desetikoruny

„Vodáckou desetikorunu“, zvláštní příspěvek na provoz Sítě VS, odesílá přístav VS nebo oddíl VS prostřednictvím svého střediska po registraci, zpravidla do jarního srazu. Příspěvky ve výši 10 Kč za registrovaného člena se posílají na účet KVS 2300183549/2010 pod variabilním symbolem 99YYXXXXX, kde YY je rok a XXXXX je ev. číslo jednotky (pro rok 2014 to u jednotky ev.č. 114.05 bude var. symbol 991411405). V případě platby za více předchozích let je variabilní symbol 9900XXXXX.

Příspěvky je možné zaplatit i hotově na srazech kapitánů.

Za všechny „vodácké desetikoruny“ zaslané v duchu hesla „vodáci sobě“ děkujeme.

Stav zaplacených zvláštních příspěvků na rok 2014: kruhové grafy ukazují podíl zaplacených a nezaplacených příspěvků v kraji. Modré pole označuje příspěvky zaplacené, červené nezaplacené.

Nácvik startovního skoku

Jestliže chceme jezdit se svěreými dětmi na vodácké výpravy, měly by umět správně plavat a ne všichni plavat umí a mají možnost se to naučit.

Mezi základní plavecké dovednosti patří:

- výdechy do vody (plavec se učení vydechovat do vody naučí potápět hlavu do vody)
- vznášení se na vodě (naučit se správně splývat na hladině)
- pády a skoky do vody (plavec se odnaučí strachu pádu do vody)
- orientace ve vodě (plavec by měl rozeznat, kde je hlubina a kde je hladina)
- vnímání vodního prostředí (plavec si uvědomí odpor vody – chůze ve vodě, v sedě na okraji bazénu kopání nohama ve vodě, cákání rukama)

Zvládnutí těchto dovedností je předpokladem pro následné zvládnutí nácviků pohybů jednotlivých plaveckých stylů. Často stačí si jednotlivé dovednosti (ty, které známe a máme naučené) procvičit na začátku plavecké hodiny v rychlém sledu – důležité je jejich správné provedení.

Na bazéně je sice plavčík, ale to nesnímá z vedoucího odpovědnost za svěřené děti, se kterými jde do bazénu. Pro omezení možných rizik utonutí musíme provést nutná organizační opatření:

- poučíme děti, jak se mají chovat na bazénu (nemáme-li bazén

zaplacen pouze pro sebe)

- vymezíme dané prostory pro různé nácviky plaveckých činností
- rozdělíme děti dle jejich plaveckých vyspělostí do skupin (k rozdělení do plaveckých skupin je vhodné použít jednoduchou metodiku uvedenou v knize od Ireny Čechovské, Plavání, vydanou v Grada publishing)
- rozdělíme děti v plaveckých skupinách do dvojic, ve kterých se budou vzájemně sledovat, aby nedošlo k případnému úrazu nebo utonutí

Cílem výuky startovních skoků do vody je odstranit nejčastější chyby při skocích do vody jako jsou:

- sladit odraz dolních a činnost horních končetin
- nevýrazný odraz, který směřuje dolů
- špatná poloha hlavy a horních končetin
- dopad na plochu tzv. „placák“
- přílišné „zajetí“ po skoku pod hladinu

1. FÁZE NÁCVIKU

- plavec se posadí na okraj bazénu v úrovni vodní hladiny, nohy jsou spuštěny do bazénu, paže jsou ve vzpažení nad hlavou, ruce jsou na sobě pouze položeny - viz obrázek 1
- prsty se neproplétají - viz obrázek 2

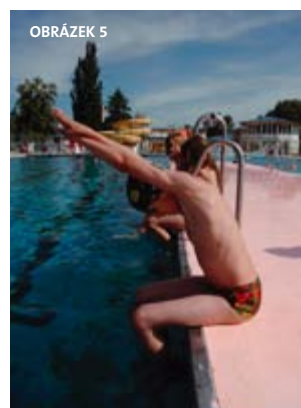
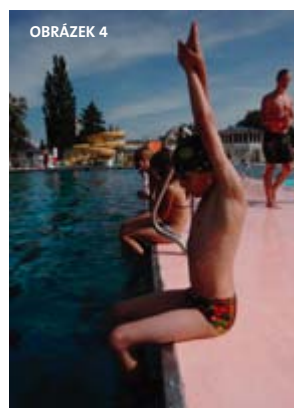
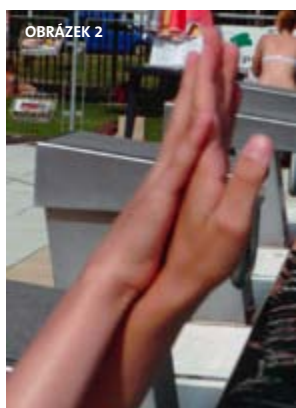
- plavec provede zanoření do bazénu pouhým předkloněním trupu - viz obrázek 3
- po zanoření těla, se plavec odrazí od stěny bazénu a vysplývá do dálky (kontrolovat správnost předklonění)
- plavec nesmí tělem na vodu „plácnot“ na plochu

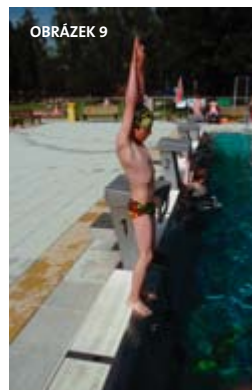
2. FÁZE NÁCVIKU

- plavec se posadí na zvýšený okraj bazénu, nohy jsou spuštěny do bazénu, paže jsou ve vzpažení nad hlavou, ruce jsou na sobě pouze položeny - viz obrázek 4
- prsty se opět neproplétají - viz obrázek 2
- plavec provede zanoření do bazénu pouhým předkloněním trupu - viz obrázek 5
- po zanoření těla, se plavec odrazí nohama od stěny bazénu a vysplývá do dálky (kontrolovat správnost předklonění)
- při tomto cvičení si má plavec zafixovat polohu hlavy a končetin při pádu do vody z větší výšky než z okraje bazénu

3. FÁZE NÁCVIKU

- plavec se postaví skrčmo na okraj bazénu (plavec stojí ve dřepu na okraji bazénu), nohy jsou na okraji bazénu (prsty u nohou mohou přechřívát přes okraj bazénu), paže jsou ve vzpažení nad hlavou, ruce jsou na sobě pouze položeny - viz obrázek 6

- prsty se opět neproplétají - viz obrázek 2
- plavec provede zanoření do bazénu pouhým přenesením váhy svého těla vpřed (plavec přepadne do bazénu) - viz obrázky 7 a 8
- po zanoření těla vysplývá do dálky (kontrolovat správnost předklonění)
- při tomto cvičení si má plavec zafixovat polohu hlavy a končetin při pádu do vody z větší výšky než z okraje bazénu

4. FÁZE NÁCVIKU

- plavec se postaví vzpřímeně na okraj bazénu, nohy jsou na okraji bazénu (prsty u nohou mohou přečnívat přes okraj bazénu), paže jsou ve vzpažení nad hlavou, ruce jsou na sobě pouze položeny - viz obrázek 9
- plavec provede zanoření do bazénu pouhým předkloněním svého těla v pase a přenesením váhy svého těla vpřed (plavec přepadne do bazénu) - viz obrázek 10 a 11
- po zanoření těla vysplývá do dálky (kontrolovat správnost

předklonu)

- při tomto cvičení si má plavec zafixovat polohu hlavy a končetin při pádu do vody z větší výšky než z okraje bazénu

5. FÁZE NÁCVIKU

- plavec se postaví vzpřímeně na okraj startovního bloku, nohy jsou na jeho hraně (prsty u nohou mohou přečnívat přes okraj startovního bloku - viz obrázek 12), paže jsou ve vzpažení nad hlavou, ruce jsou na sobě pouze položeny - viz obrázek 13
- plavec provede zanoření do bazénu kombinací předkloněním svého těla v pase s přenesením váhy svého těla vpřed a odrazem od startovního bloku
- odraz od startovního bloku se provede pokrčením nohou v kolenou, při provádění předklonu, propne plavec nohy v kolenou a tím se odrazí od startovního bloku - viz série obrázků 14 - 17
- po zanoření těla vysplývá do dálky
- při tomto cvičení si má plavec zafixovat polohu hlavy a souhru končetin při pádu do vody

z výšky startovního bloku

Ten, kdo povede vlastní výklad, by se měl dobře seznámit s vykládanou látkou. Je dobré si vzít na výklad figuranta, který ovládá skoky a na něm demonstrovat ukázkou.

Uvedený čas v přípravě je dán pro ukázněnou skupinu a kdo provede vlastní výklad, si bude muset upravit potřebný čas pro danou cílovou skupinu (jiný čas potřebný pro výklad bude u nesoustředěné skupiny).

Použitá literatura: Irena Čechovská, Tomáš Miler: Plavání (Grada Publishing, Praha 2001)

Jiří Jelínek – Kolouch

Plavba po stopách lodi Tegethoff je za námi!

Takovou dobu jsme se těšili, až se spolu opět všichni nalodíme na palubu školní lodi jejího Veličenstva, že nás ani ve snu nenařadilo, jak rychle to uteče.

Přibližně v polovině srpna letošního roku, za ne příliš příznivého počasí, jsme se sešli na palubě Walrusu, abychom se společně s novopečenými kadety jejího Veličenstva vydali po stopách lodi Tegethoff, tentokrát tedy ne do teplých krajín, ale právě naopak, na studený sever. Počasí (nebo Vezír? :-)) bylo tak hodné, že s námi hrálo naši hru a málokdy na nás vykuklo sluníčko, spíš jsme byli vděční za každou chvíli, kdy přestalo aspoň pršet. Ale to nám samozřejmě v ničem nezabránilo, vodní skauti přeci nejsou z cukru, natož kadeti Jejího Veličenstva, k těm voda jednoduše patří.

Poznávali jsme cizí země, potýkali se s nepřízní místních úředníků, stopovali medvěda či ukradené zásoby, stavěli hradby, bojovali, ale také jsme zkoumali některá zákoutí sebe samých a v neposlední řadě se utvořila nová přátelství.

Letos se na palubě sešla opravdu skvělá parta, jak kadetů, tak bocmanů i důstojníků. Kadeti veškeré útrapy snášeli s úsměvem na tváři, jak se na kadety patří, vedení jim s úsměvem na tváři udílelo pokyny a předávalo cenné zkušenosti.

V neposlední řadě je potřeba složit poklonu naší skvělé kuchyni! Černá vachta, složená částečně z loňských kadetů, částečně z let dřívějších, plnila veškerá přání a vrtochy jak bílé, tak fialové vachty, vzorně se starala o bříška celé posádky, jedli jsme si jako doma

u maminek. A aby toho nebylo málo, zvládali se i účastnit programu a mohutně s ním pomáhat. Děkujeme!

Teď už všichni netrpělivě očekáváme první říjnový víkend, který proběhne na skautské základně v Mimoni, a kde se, doufejme, setkáme v co nejhojnější počtu, abychom pokračovali v započatém dobrodružství a samozřejmě také v přípravách na čekatelské zkoušky.

Za přípravný Tým NA 2014

Meruňka

FOTO TOMÁŠ KOTLAS - JASON

FOTO TOMÁŠ KOTLAS - JASON

FOTO TOMÁŠ KOTLAS - JASON

FOTO TOMÁŠ KOTLAS - JASON

Kapitánská lesní škola VS 2014

PRVNÍ VÍKEND JE ÚSPĚŠNĚ ZA NÁMI :-)

Počasí nám sice nepřálo, ale připravilo nám spoustu situací, které nám doplnily naše povídání. Zima a déšť potvrdil vhodnost používání ochranných pomůcek, velká voda nám ukázala potřebu učit se jízdě na tekoucí vodě a zároveň nás přinutila přeplánovat naplánova-

nou akci, jez a padlý strom na řece nutnost dodržování pravidel jízdy ve skupině a překonávání překážek, bazén nám pak poukázal na možná zlepšení. Na všechno toto a mnohem více je třeba si vzpomenout při plánování vaší vlastní vodácké akce.

Příroda a skvělá parta je to, co by vás opět mělo přitáhnout na vodu :-)

Těším se na vás na plachetní víkend :-)

Fialík

Ohlédnutí za prvním víkendem

No tě pic, to je ale pitomej název článku!

Je mi jasné, že ti, co už kapitánku absolvovali, tak se smějí pod vousy nebo pod fousy? To je jedno! A ti nebo ty, co žádné vousy nemají, se řehtají na celé kolo. Ohlédnutí! Kterej blb to napsal! Takže vy, co víte, přestaňte číst a ti, kteří ještě váháte, zda příště naskočit, tak čtěte.

Kapitánka je elitní škola a není pro každého, proto říkám: „Rozmysli si Jíro, rozmysli, na své štěstí dobře pomysli!“. Hodnotit školu si netroufám, takže jen fakta a vlastní pocity. Po prvním víkendu jsem si jist, že instruktoři jsou úžasní, vědí co chtějí, umějí to a celou dobu se nám své zkušenosti snažili nalít do našich ubohých mozečků, líných nožiček a slaboučkových ručiček. Tak třeba já – co se týká plavby na divoké vodě, jsem naprostý elév. Ale těšil jsem se...

První den, příjemně probuzeni Liškou, jež tichounce drnkala na kytaru, udiveni fantastickou snídaní, vyzbrojeni teoretickými znalostmi, uchláholeni famózním obědem jsme s nadšením, jež je vodním skautům vlastní, vyrazili do deště na VD Mšeno. Na kajaku jsem seděl poprvé, a tak přes veškerou snahu bratra Fialíka, jenž se mi snažil trpělivě vtluout do lebky praktické základy plavby na kajaku, jsem se cvaknul na úplně klidné hladině. Jediné, co mě škodolibě těšilo, je, že jsem nebyl sám.

Pravda, díky dešti už jsme stejně všichni působili spíše dojmem zmoklých slepic než jako parta nažhavených frekventantů. Nezapomenutelný bojový výcvik na P550, tedy sbírání míčků z vody s cílem zasáhnout jimi pramici protivníků a přitom nedostat zásah, posádku naší lodě fakt rozehřál. A to tak, že jsme odpařili většinu vody, která na nás shora natekla a bylo nám zase fajn. Úplně na závěr byla nejvýkonnějším kanoistům příslibem na návštěva vířivky. Tedy vířivky s teplou vodou!

Na bazén jsme se tedy všichni těšili a ti, co měli slíbenou vířivku, se přiblížle uculovali. Bazén! Ty krásu, to bude legrace! No, byla to legrace! Tedy asi jo! Já nevím jak ostatní, ale mě to bavilo i přesto, že polykání chlorované vody vyloženě nesnáším. Hned jsem si vzpomněl na hlášení z jednoho koupaliště někde na česko-polském pomezí:

„Zapraščame navštívnikov koupališča, by neščáli do vody bo džekka vodu chlaščů!“

Nicméně výcvik záchranářských technik byl velmi rozsáhlý a splnit aspoň minimální požadavky na nás kladené, zabralo poněkud více času. Takže ti, kteří byli obtěžkáni slibem návštěvy vířivky, se přestali usmívat a naopak se usmívali ti (opět škodolibě), co neměli slíbeno nic. Protože na vířivku prostě nezbyl čas – Cha-chá.

Druhý den po stejně vydatné snídani jsme se s lehkým zpožděním nalodili do vozidel a s mírnými obavami z toho, co nás čeká, se přesunuli na Paraplíčko, což je část Jizery u Železného Brodu. Na Paraplíčku lze provádět praktický výcvik základních technik na trochu divočejší vodě. Teda nevím, jak to tam vypadá za normálního stavu, ale při našem příjezdu byly slalomářské tyče hrubě smýkány valící se vodou rozvodněné Jizery. Nasucho jsem polknul a rozpomněl jsem si na babiččinu modlitbičku. Otčenáš však jaksi nestačil, tak jsem dospěl k závěru, že do toho teda já nevlezu! Naši instruk-

toři však nejsou žádní šílenci, a tak hned po příjezdu rozhodli, že tudy cesta opravdu nevede. Přesunuli jsme se. V krásném konvoji asi deseti vozidel jsme dofrčeli na řeku Kamenici, která už vypadala celkem splavně. Po rozdělení do dvojic jsme s Čandysem zatrůnili do kánoe a asi po kilometru plavby bylo možné konstatovat, že jsme se celkem sladili. Tedy na to, že jsme spolu jeli poprvé, mi to připadalo jako sladění. V jednom místě nám Čajíček, pohodlně rozvalený v kajaku s kamerou na hlavě, nonšalantně oznámil, že nás čeká úsek asi sedmi peřejek WWII a jedné asi WWIII. Celkem v klidu jsme do toho s Čandysem vletěli. První peřejky jsem seděl na lavičce, další jsem si kleknul se zadkem stále na lavičce a pak už jsem zajel do lodi až na dno s myšlenkou, že by se nám hodila ponorka. Ale zvládli jsme to! Voda stříkala na všechny strany, naše vratká bárka projela peřejemi jako šíp a nám bylo sladkou odměnou to, že jsme se necvakli. Sledovat ostatní jsme moc nestíhali. Všechny nás společně zastavil strom spadlý přes celou šíři řeky. Tady se nám přistání nepovedlo a místo sebe jsme převrhli

FOTO ARCHIV KLŠVS

Valiho s Terkou. Terka sice prskala jako křeček, ale nakonec to rozdýchala. Bylo mi to líto, ale změnit to nemůžu. Pak už nás čekal jen krátký úsek Kamenice před napojením na Jizeru. Jizera s námi trochu mrskala, ale k Paraplíčku jsme dorazili v pořádku. Byla to prostě nádhera.

Víte, to, co jsem nahoře napsal, je jen pouhý opis toho, co jsme se učili. Přemýšlím, jestli bych to spíš neměl celé smazat a nechat jen tenhle poslední odstavec. Kapitánka totiž vůbec není o tom, jestli se něco pořádně naučíme, o tom, že na konci dostaneme dekret a povolení vodáckého instruktora – o tom to fakt není. I když to, dou-

fám, nakonec všechno zvládnou, stejně nebudu mít pocit, že jsem pan dokonalý a že můžu předávat nabyté zkušenosti.

Kapitánka je především o super partě lidí, kterým bylo pospolu fajn, kteří pochopili, že všem úskalím musí čelit společně a že si musí vzájemně pomáhat. Je to o hlubším pochopení toho, že mezi vodními skauty není místo pro sólisty a že to hlavní, co nesmíme na vodě ztratit, je hlava a náš nejdůležitější instruktor – humor.

Už se nemůžu dočkat, až se zase všichni uvidíme.

Tak Ahóoj, Lesní školo!

Bimbo

DRUHÝ VÍKEND NÁM ODFOUKL ČAS

Sečská základna i přehrada nám poskytly skvělé zázemí. Počasí nám přálo a přestože lehounce zapršelo, vítr foukal krásný. Plachty nám sice zamotaly hlavy, otěže od nich i trochu ruce, se vším jsme se však

poprali zdárně. Vítr i přehradu jsme ovládali a koukat na množství oplachtěných lodí byla nádhera. Nedělní skvělé závody a ještě větší radost z dojetí do cíle bylo velikou odměnou.

Teď už si jen přát, aby nám vítr krásně foukal do plachet.

Á-hoj na táborové části!

Honza

Plachty, plachty a nic než plachty

Druhý víkend KLŠVS je za námi a mně nezbyvá než konstatovat, jaká to škoda! Mluvím ale více méně za sebe a pár nadšených „námořníků“, které plachty opravdu baví. Spousta vodáků má nás jachtaře-plachtaře tak trochu za blázny. Říká se, že nejkrásnější pohled na svět je z koňského hřbetu. Souhlasil bych, kdybych neo-

kusil pohled na západ slunce přes spodní lem napnutých plachet. Mám koně rád a respektuji je, ale zároveň upozorňuji, že z koňského hřbetu je to na zem docela vysoko. To radši vypadnu z plachetnice :-)

No ale to jsou jiná místa a jiné zážitky.

Díky nadšencům se skautské

pramice vyvíjejí i jako lodě pro jachtařský výcvik. A tak bychom my, frekventanti KLŠ, měli nejen chtít, ale i umět využít veškerého potenciálu P550. I když to některé z nás primárně „nebere“. Ruku na srdce, frekventanti, kdo z nás ví, zda se v jeho oddíle nenajde nadšený potěr, z něhož se stane podobně úspěšný jachtař jako je

David Křížek nebo Lenka Šmídová?

Seč nás v červnu, na rozdíl od květnového SKARE, přivítala sice příznivým počasím, ale nepříliš dobře čitelným větrem. Plachtění začalo v sobotu stavbou oplachtěných P550. Všichni si vyzkoušeli, jak jednoduché nebo naopak složité je pramici ustrojít. Pak už posádky nasedly do lodí a s větším či menším úspěchem se pustily do praktického výcviku. Někteří trochu brblali, ale nikdo to nevzdal, a tak Seč opět viděla 19 odhodlaných posádek brázdících hladinu přehrady. Po tradičně vydatném obědě (bože jak já miluju kuchaře KLŠ!), se posádky pustily přes celou přehradu k jejímu nejvzdálenějšímu konci. To už nám počasí tolik nepřálo a kromě nezbedného větru, který nás odmítal poslouchat, se navíc ještě bohové rozhodli počtít nás krátkou, ale velmi vydatnou sprchou. Nicméně všechny posádky šťastně přistály v přístavišti a uložily lodě k nočnímu spánku.

Večerní přednáška se nesla v praktickém duchu příprav na nedělní dopolední závod, který měl prokázat naši schopnost úspěšného vedení pramic pod plachtami. Vcelku o nic nešlo, stačilo jen třikrát dokončit okruh kolem vněj-

FOTO ARCHIV KLŠVS

ších stran bójí. Ovšem při vysvětlování pravidel, co se smí a nesmí, se v očích některých frekventantů objevil výraz vyděšené laně hledící do nabitě hlavně lovecké kulovnice. Prostě nefalšovaný děs :-)

Nás frekventanty však nemůže a nesmí nic překvapit ani vyděsit, neboť máme stále na paměti že: „Nejhorší smrt je smrt vyděšením!“

A tak přestože někteří usínali s vichrem dujícím v hlavě a představou potápějící se plachetnice,

ráno nastoupily posádky v plném počtu a s patřičným nadšením. Organizátoři nakonec vzhledem k podmínkám zredukovali závod pouze na jeden okruh, což mnoho závodníků přivítalo s nadšením. Tss, osobně nechápu proč. Foukal hezký, severovýchodní větřík – prostě značka ideál. Jednotlivé starty rozjížděk proběhly přesně tak, jak obvykle jachtařské závody začínají. Na začátku se lodi formují před startovní linií. Posádky čtou vítr a snaží se takticky zaujmout nejvýhodnější postavení pro start. Po odstartování se na rozdíl od jiných závodů (např. běžeckých) chvíli nic neděje, lodě se majestátně a celkem pomalu rozjíždějí, protínají startovní linii a postupně nabírají rychlost. Někomu se to daří víc, někomu méně, ale prakticky všichni se ženou k jednotlivým bójím. Ze břehu na nás musel být docela hezký pohled.

Nakonec závod všem připadal jako ohromná zábava a po počátečním stresu nebylo ani stopy.

Můj upřímný obdiv mají všichni ti, kteří KLŠ absolvují tak trochu se sebezapřením. Určitě je jich víc než jeden. Ne každý z nás je takový extrovert, jako třeba já nebo Sepka, kteří si z toho, co má přijít, zas

FOTO ARCHIV KLŠVS

tak moc nedělají a katastrofy berou s humorem. Za introverty bych rád složil poklonu Peťce, která se do Lesní školy VS pustila se odhodláním a velkou vůlí. Jí a ostatním jsem potajmu držel pěsti a modlil se, aby to nechtěli vzdát. Nakonec Peťka a ostatní zvládli výborně i druhý víkend. Osobně si nejvíc cením těch, kteří překonají sami sebe a jdou dál.

Nedávno, v naší oblíbené kavárně, kde se schází nadšenci živých vystoupení country a jazzu, byl ke kávě koláček štěstí s uvnitř zapečeným lístkem s textem. Postupně jsme si je rozebrali a na mě vyšel koláček s následujícím:

„Co děláš pro druhé, děláš pro sebe, co děláš pro sebe, děláš pro druhé.“

Tohle motto se dá samozřejmě vyložit různě, ale v případě KLŠ 2014 celkem slušně vystihuje to, o co se všichni snažíme.

Tak Ahoj frekventanti! Těším se, až se opět sejdeme – tentokrát na letním táboře.

Váš Bimbo

FOTO ARCHIV KLŠVS

FOTO ARCHIV KLŠVS

„Nechci se k novému HKVS chovat jako zlá tchýně,“ říká Vezír v rozhovoru pro Kapitánskou poštu

Kapitánská pošta dnes svým čtenářům nabízí rozhovor s osobností vodního skautingu, kterou všichni velmi dobře známe – dlouholetým hlavním kapitánem vodních skautů Vezírem. Vypočítávat všechny jeho další minulé i současné skautské aktivity by zabralo mnoho řádků, proto je raději věnujme už přímo rozhovoru, v němž se vše důležité dozvíte – včetně důvodu, proč Vezír odpovídá na naše otázky právě v tomto čísle eKP.

Milý Vezíre, začnu otázkou, kterou pokládám jako první už tradičně – jak jsi přišel ke své přezdívce?

To už je přibližně šedesát let, kdy jsme se spolužáky na průmyslovce na protest proti všem oficiálním spolkům založili Musulmanskou církev Reformovanou, ve které jsme si „demokraticky“ rozdělili posty (kalif, vezír, kajmakan, muezin, ...). Lze uhádnout, čím jsem byl já. A už mi to zůstalo na furt.

Hlavním důvodem našeho rozhovoru je ale fakt, že v těchto dnech uplynul přesně rok od chvíle, kdy jsi po šestnácti letech odešel z funkce hlavního kapitána vodních skautů. Jak se po tom roce cítíš?

Po pravdě řečeno, cítím se o něco lépe, ale opravdu jen o něco. Spadla ze mne tíha ohromné odpovědnosti za (nejen vlastní) rozhodnutí, obavy z pochybení, nepřipustnosti pocitu vyhoření. To, čím kde pomáhám dále, dělám teď i po skoro sobecký pocit uspokojení.

Co považuješ za největší úspěchy Hlavních kapitanátů pod svým vedením?

Výrazně a výsostně je to Řád vodních skautů, který poprvé od r. 1938 vodní skauty a vodní skau-

ting Junáka definuje, vymezuje a charakterizuje. Předcházelo tomu mnoho kroků (mj. Organizační řád a systemizace Junáka, statut HKVS jako jednotky se specifickým výchovným zaměřením, atd., atd.), neboť vodní skauti byli sice zakládající kolektivní součástí Svazu Junáků-Skautů RČS, ale po r. 1945 se nikdy nestačilo dokumentárně zohlednit, že kromě vodních skautů a roverů jsou i vodní skautky, vlčata, žabičky, dospělí. HKVS pracoval víceméně osamoceně jako odbor Náčelnictva chlapeckého kmene a do ostatních náčelnictev a Ústřední rady Junáka doporučoval a vysílal „modré“ jednotlivce.

Vedle této legislativní záležitosti to byla spousta věcí praktických: Vznik a rozvíjení trienale Navigamů, vodácké doplňky nového výchovného systému včetně sličných Plaveb Čolka a Žabky, udržení a dokonce rozvoj věcí a akcí, které mohly skončit s postupným odstupováním kapitánů oddílů a přista-

vů devadesátých let – Kapitánská pošta, srazy kapitánů, setkání na Tortuze, závod Přes tři jezy, SKARE, modernizace Kapitánské zkoušky a její zařazení do systému vzdělávání Junáka, Kapitánská lesní škola a čekatelství lesní kurz Námořní akademie; avšak moc si netroufám na pojem „pod mým vedením“, spíše šlo vždy o spolupráci, v posledním období o mírně usměrňování a ke konci o pomoc.

A nezapomínám ani na vodáckou parádu: Nejen ostatní skauti, ale i vně organizace nám závidějí modrý kroj, pruhovaná trička, bonbonky a matrosky, za sličnou považují i výtvarnou podobu Medaile bronzového bobra.

Shrnuli to, Hlavní kapitanát měl a má štěstí na vodáckou vzájemnost, já měl štěstí, že jsem měl možnost na základě vodácké důvěry v něm být.

A co se naopak podle tebe nezdařilo nebo nestihlo zvládnout?

Dvě hlavní věci: ve větším měří-

FOTO ARCHIV VEZÍRA

ku využívání vodáckých doplňků výchovného systému jak skauty a skautkami, tak vlčaty a žabičkami. Znovu a znovu je třeba představovat právě tento způsob uplatňování skautské výchovy jako hlavní náplň a důvod existence vodního skautingu. Trochu mi chybí setkávání vzdělavatelů vodních skautů. Výměna názorů uvnitř hlavních vzdělávacích týmů dle mého soudu nepostačuje.

Další je menší akceptovanost vodních skautů junáckou veřejností, než si zaslouží (zaslouží? Jsme elitou v lepším slova smyslu?) Jsme bráni jen na základě svého počtu – vzpomeňme na „válku o přístavy“, složité vkládání Mod(k)rých stránek do spolkového časopisu, ani slůvko zmínky v aktuální brožuře pro rodiče nováčků. Ještěže máme ty krásné námořnické oblečky, nepřehlédnutelné množství Oskarových P550, SKARE, 3J a možnost doporučovat opatření při vodáckých aktivitách a záplavovém ohrožení.

Jak bys tedy stručně shrnul šestnáct let svého působení v HKVS?

Ony to vlastně byly roky nesrovnatelné s lety působnosti předchozích hlavních kapitánů. Jack Obnovitel působil kratší dobu a vedle toho byl po nějaký čas náčelníkem chlapeckého kmene. Bimbo (Štok)

vedl loď VS v krátkých a bouřlivých letech poválečných a šedesátých, přerývaných zákazy. Hluběji do minulosti se neodvažuji, je to zlatá doba mýtů.

Takže zpětně s úžasem zjišťuji, že se za těch šestnáct let ze zakázaného ovoce podařilo vytvořit systém výchovy, který nespolehá jen na nadšené pamětníky, ale už stojí na nadšených nepamětnících. A protože doba je, jaká je, umetali jsme jim cesty těmi novými předpisy. Hlavně jsme však, věřím, vytvořili nové, ale fungující tradice a naznačili, kam dál.

Teď už nám můžeš také prozradit, co tě jako hlavního kapitána nejvíc nebavilo dělat...

Přemýšlím, přemýšlím, už vím: Po prvních dvou obdobích přemlouvat, aby někdo do HKVS kandidoval, že to má smysl. A taky, promiňte, dávat květinu k rakvi někoho, na kom mi záleželo a nyní záleží už jen na jeho památce.

Litoval jsi někdy, že jsi na hlavního kapitána VS vůbec kandidoval?

Vzhledem k tomu, že skauting beru jako dobrovolnou službu, vzhledem k tomu, že jsem měl vždy vnitřní důvod kandidaturou podpořit tým HKVS, nelitoval. Ale kdysi jsem litoval, že hlavním kapitánem jsem. To bylo při dávné „atomizaci“ Ostravy, kdy jsem si

musel opakovat: „Jsi kapitánem všech!“ Dál to rozvádět nechci.

Jak aktuálně hodnotíš první rok působení nového hlavního kapitána?

Jsem mile překvapen, protože tři z jeho současných pěti členů jsou zde nově a přesto HKVS na předchozí činnosti navázal a aktivně je dotahuje. Navíc se vzhledem k novému obsazení rozšířilo jeho zázemí a okruh lidí, kteří pomohou z jednoduchého přátelství.

Podílíš se nějak na práci nebo pomoci HKVS i po svém odchodu?

Spíše mám dobrou vůli. Jsem za HKVS nominován pro náčelnictvo kmene dospělých jako představitel vodních oldskautů. Představy a nápady mám a brzy se na oldskautské vodácké oddíly, kluby a členy obrátím.

Stále dostávám zápisy HKVS a cítím se být jeho emeritním členem, který se však nechce chovat jako tchyně se stále zvednutým prstem, ale jako rozumný rodič dospělého dítěte, který dá dobrou radu, je-li tázán.

Kdybys měl jednou větou popsat vodní skauting, co bys řekl?

Vodní skauting ve skautské výchovné metodě používá vodní sporty, námořnickou romantiku a pěstuje odolnost a kázeň jako záruku bezpečnosti, spolupráce a možného uplatnění ve prospěch společnosti.

Poté, co jsi odešel z HKVS, kandidoval jsi do Náčelnictva Junáka, kam tě také delegáti valného sněmu zvolili. Proč ses vůbec rozhodl pro Náčelnictvo?

Byl jsem dvěma z nejvyšších činnovníků Junáka, jimž plně důvěřuji, požádán, abych po ukončení činnosti v HKVS kandidoval přímo do Náčelnictva (hlavní kapitán je tam na základě volby ústředním srazem kapitánů). Snad jsem tedy byl a bohdá budu užitečný i pro nevodní skauty.

FOTO ARCHIV VEŽÍRA

Co aktuálně v Náčelnictvu řešíš?

Pracuje se zde v tzv. Pracovních skupinách a já vybral skupinu pro zvláštní organizační jednotky a skupinu pro vzdělávání. V první se řeší statuty kupříkladu SOS, SZT, našeho KVS, vzdělavatelů Gemini, Parvula, dále TDC, JUNu a podobně, jejich případné novely, uplatnění a opodstatnění, výlučnost a tak dál. Druhá chce docílit komplexní novely Řádu pro vzdělávání činovníků, upravit (doufám, že zjednoduší) systém vzdělávání a kvalifikačních požadavků, možnosti získávání kvalifikace a podobně. Já se konkrétně angažuji v týmu, který chce dosáhnout obnovy účelného systému výchovných zpravodajů.

I přesto, že už v Náčelnictvu nejsi zástupcem vodních skautů, hájíš stále naše zájmy?

Že se ptáš. Náčelník už na mne zahudroval, že nyní tam nejsem za VS, ale za všechny. Hlavně se snažím, aby Cedník neopominul něco, co bych neopominul já.

Co vlastně malého Vládu Cvrčka přivedlo ke skautům?

To bylo jednoduché. Můj táta byl skautem ve dvacátých letech, můj o šest let starší brácha o to škrtnul v roce 1939 a 40, pak skautoval od roku 1945, ale já byl „malej“. Tak jsem si to v roce 1947 vytrucoval a zprvu chodil na schůzky modrých vlčat načerno. Jak asi tuší čtenáři Světýlka, byly to Želvičky.

Vzpomínáš si, jak probíhal tvůj skautský slib a co pro tebe tenkrát znamenal?

FOTO ARCHIV VEZÍRA

Já se přiznám. Já vlastně skautský slib nikdy neskládal. Já složil slib vlčácký a pak až v roce 1968 rovnou slib činovnický, a to do rukou skautů, jejichž památky si nepřestanu vážit. Ale ctím si jej tolik, že tehdejší slibovou lilii nenosím. Mám ji v krabičce a nosím kupované repliky. Vnitřně však slib skládám vždy, když přijímám některého z našich OSN (oldskautů nováčků).

A co pro tebe znamená dnes?

Naznačil jsem. A vím, že nejen pro mne, ale pro každého, kdo si slib uvědomuje s odstupem od data vyřčení, má slib podobu stále hlubšího morálního závazku.

Jak se v současnosti podílíš na činnosti svého domovského přístavu „Flotila Liberec“?

Snažím se nebýt praotcem, ale současným členem admirality.

Vedu poměrně početný oddíl dospělých Mrožů, kteří mají vlastní oddílové akce. Schůzky nejsou setkáním pamětníků, ale upřesňováním svých plaveb, brigád, prolézání libereckého podzemí a akcí pro veřejnost (kupř. připomenutí řeky Nisy jako osy regionu, setkání představitelů obcí na jejich březích od pramene po ústí do Odry daleko za našimi hranicemi, plesy, hrátky pro děti). A vedle milých drobností, jako je zabijačka a martinská husa též aktivní pomoc našim vlčatům, oddílům a celopřístavním akcím, když je třeba.

Kromě už těch jmenovaných, ale i mnoha dalších skautských aktivit jsi také mnoho let vůdcem čekatelského lesního kurzu Námořní akademie. Jak se za ty roky „Námořka“ vyvíjela a kam se posunula?

Koncept Námořní akademie vznikl v době, kdy jsme usoudili, že je zapotřebí upevnit vzájemnost českých vodních skautů v roverské generaci. Kapitáni a pamětníci již měli srazy, mladší členové navigamy. Libreto plavby školní plachetnice dávalo prostor uplatnit námořní romantiku jako součást výchovné metody, vzorové nástupy, povely, krojová a vlnková etiketa sjednocuje jejich užívání v celé republice. Výrazné doplnění přednášek náročnými aktivitami

FOTO ARCHIV VEZÍRA

po vzoru Lipnické letní školy dává možnost skautům a skautkám poznat, že jejich tělesné a psychologické meze jsou mnohem dál, než si uvědomují, dávají pocit uspokojení z překonané námahy.

Jistěže se nám někdy (ne)podařilo balancovat na hraně šikany, ale poptivě studovaná zpětná vazba (ne ta známkovácí, ale anonymní výpovědi) nás přiměla postupně některé nároky zmírnit, ale nepochybujeme od nich. Systém možného postupu od kadeta (adept) přes bocmana (servistým) a staršího bocmana (elév) až k důstojníkovi (lektor či instruktor) vedl k tomu, že současný tým NA je kromě tří, čtyř osob celý složen z absolventů NA. Bývalí kadeti rádi přijíždějí na ten termín, kdy se plánuje lesní nebo vodní „bitva s piráty“, případně nastupují se svými bývalými „vachtami“. Já sám rád pozoruji charakteristicky lemované absolventské šátky nošené i při případné absolvenci dalších a odlišných kurzů.

Náplň „Námořky“ se mění i tím, že se snaží splnit kompetenční požadavky nové čekatelkové zkoušky. Znamená to důkladnější přípravu týmu, důraz na aktivity, ve kterých lze kompetence sledovat a konečně i zapojení samých kadetů do tvorby a realizace programu. Pomáhá mi, že tu a tam přednáším i pro jiné lesní školy a kurzy a okukuji, jak to dělají jinde. Nechceme však obměňovat všechno. Co se osvědčilo, není třeba inovovat. Jádro projektu přetrvává včetně hodnocení pomocí žoldu ve fufních.

Jak hodnotíš nastupující skautskou generaci?

Je zdravě sebevědomá a morálně zdatná. Mění se však celkové vyznění skautingu. Zatímco moje generace byla vychovávána k tomu, aby si každý skaut věděl rady v každé banální i vypjaté situaci, dnešní skautování má za cíl vlastní uspokojení ze správného žití. Aspoň se mi to tak jeví. Zajímavým pro mne

také bylo, že někteří letošní kadeti Námořní akademie ve zmíněné zpětné vazbě uvedli, že dosud nezažili táborovou hru hranou 24 hodin denně.

Není žádným tajemstvím, že už jsi důchodce – jak ale takový aktivní senior jako ty tráví svůj čas – pokud tedy stíháš i něco jiného než skauty?

No, vedle těch skautů stíhám tak leda pohladit kočku Terezu a vynadat kocourovi Kašparovi.

Ale teď vážně: Protože píšu i nějaké ty povídky a jádro komiksů pro Skaut-Junák a Světýlko, tolik toho neskautského času nemám. Avšak věren tomu, že skauting vychovává k občanské angažovanosti, připravuji tu a tam vzdělávací až zábavné akce pro zdejší učitelké důchodce, pomáhám při tvorbě projektů mého bývalého zaměstnavatele a pomáhám té partě, která se podílí na chodu města, chce se podílet i nadále a já je považuji za dobré, ne-li nejlepší.

Na co se momentálně nejvíc těšíš?

Myslím, že na Navigamus 2015. Přeji mu, aby byli spokojeni jeho účastníci, programový i realizační tým a hlavně, abych já spokojeně odcházel, že Navigamy mají nejen minulost, ale i budoucnost.

Jak bys sám sebe charakterizoval třemi slovy?

Životem málo poučený optimista (sorry – o slovo víc).

Chceš na závěr něco vzkázat našim čtenářům?

Berte skauting, najmě vodní, jako ne úplně lehkou hru, kterou vás baví hrát a jejíž pravidla se vyplatí dodržovat.

Vezíre, díky za příjemný, takřka bilanční rozhovor a brzy na viděnou!

S Vezírem rozmlouval Pavlík

FOTO ARCHIV VEZÍRA

Vladimír Cvrček – Vezír

Vystudoval Střední průmyslovou školu chemickou, pak Pedagogickou fakultu a různé nástavby. Učitel, výchovný poradce, ředitel ZŠ, metodik dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. Člen Přístavu VS Flotila Liberec. Koníčky: četba, vodní turistika (nikoli rafting, ale řeky jako dopravní prostředek), trocha modelařiny (lodičky ovšem).

Navigamus 2015 se blíží!

VÍTĚZSTVÍ ČACKÉHO JENERÁLA

Přemnoha nad Prajzy vítězstvími ověčený jenerál Gideon z Laudonů přidal ku svým vavřínům i srbský Bělohrad, jež byl nad Turky dobyt a 351 pevnostních kanónů, 60 lodních, 6000 centýřů střelného prachu, 2500 centýřů olova, 45 lodí a 24000 kulí co válečnou

kořist Jeho Cýs. a Kr. Veličenstvu přinesl.

Turci se nyní od Prajzů učí zaklínadlo Himmel, Laudon! a Srbové pak od Čechův novou píseň o jenerálu v bílé čepici jedoucímú skrze vesnici.

ŠLECHETNÝ PANOVNÍK

Z kruhů blízkých Domu Panovnickému se dozvídáme, že Jeho Nejmilostivější Osvícené Veličenstvo Josef toho jména Druhý patent rušící tíživou robotní povinnost jen za nepatrný poplatek pouhé jediné třetiny výnosu polnosti připravovati ráčí.

NEJMODERNĚJŠÍ ÚPRAVA ROLÍ

Na panství Sedleckém, Hruborohozeckém, Krumlovském, jakož i Novojičinském polnohospodářští odborníci s úspěchem vyzkoušeli zlepšení výnosu jetele i obilí vpravováním mletého gypsu neb sádry namísto mrvy chlévské do ornice. Na panství Sychrovském prubli totéž, však rychlý déšť způsobil, že ze sádrované role vznikl tvrdý mlat.

KRÁL LIDU SVĚMU

Král francouzský Ludvík, by hlad, neúrodu, drahotu a z ní plynoucí nepokoje pořešil, ku poradě své po 175 létech všechny stavy království svolal a z pevnosti Bastila několik desítek delikventů propustil. Proslýchá se však, že buřiči navedeným poddaným toto vpravdě milostivé gesto nepostačuje, kteříž větších práv požadují.

KAPITÁNI MĚNÍ MOŘE

Poté, co samostatné americké osady sobě zemana Jiřího Vašingtona za představitele zvolily, upírá se zájem engličský k moři Středozemnímu. Velitelem loďstva jejich zde ustanoven byl ledva třicetiletý baron Horatio Nelson, zatímco amerických povstalců francouzský soudruh šlechtic de Villenév převelen byl do přístavu Marseille. Dle znalců námořní střetnutí obou království zde na sebe dlouho čekati nenechá.

SKONČILA BOUDA

V poslední chvíli se smutni dozvídáme, že divadlo vlastenské Bouda v Praze na Koňském trhu působící pro dluhy a nedostatek financí skončiti musí a strženo bude.

Přednavigamovská sága – Hrdina Nelson a ti, kdož se mu postavili (1. díl)

Příští rok tomu bude 210 let, co se udála slavná bitva u Trafalgaru, poslední velká námořní bitva plachetnic v historii. Svým vítězstvím nad loďstvy Španělska a Francie potvrdila Velká Británie svou převahu na moři na dalších sto let. O toto velké vítězství se ale především zasloužil Horatio Nelson, první vikomt Nelson a viceadmirál britského královského námořnictva. Bitva u Trafalgaru nebyla jediným Nelsonovým triumfem – jeho mistrná taktika a občasně neuposlechnutí rozkazů zajistily Velké Británii vítězství v dalších významných námořních konfliktech té doby a také zmařily plány Napoleona Bonaparta na ovládnutí Evropy. Za to patří dnes viceadmirálu Nelsonovi místo mezi nejoblíbenějšími a nejmilovanějšími osobnostmi anglické historie. Jeho život byl popsán v tisících knih a desítkách dokumentů.

Horatio Nelson také bude hlavní postavou Navigamu 2015 a je tedy celkem nasnadě, abyste o něm, o jeho životě a jeho hrdinských činech věděli – nikdy nevíte, kdy Vám to přijde vhod! A abyste nemuseli pročítat výše zmíněné tisíce knih a prohlížet desítky dokumentů, připravili jsme pro Vás tuto přednavigamovskou ságu, která bude součástí každého čísla Kapitánské pošty a ve které Vám naservírujeme to nejzajímavější, nejdůležitější a nejpodstatnější z Nelsonova života.

Je pravda, že historii píšou vítězové – tu opravdovou psali Britové. Ale my jsme na Navigamu připraveni i na to, že se běh dějin může úplně otočit, a proto přidáme do této ságy i nejdůležitější Nelsonovy protivníky, neboť i jim bude na Navigamu 2015 patřit čestné místo.

DRŽTE SI KLOBOUKY – ZAČÍNÁME!

HORATIO: JANKOVITÝ VICEADMIRÁL

Horatio Nelson se narodil 29. září 1758 v Norfolku reverendovi Edmundovi Nelsonovi a jeho ženě Catherine Nelsonové jako šesté z celkem jedenácti dětí. Tradiuje se, že malý Horatio poprvé uviděl světlo světa v dostavníku, jiné prameny uvádějí, že se narodil na faře v Burnham Thorpe.

Láska k moři a životu námořníka byla u Horatia probuzena již v útlém dětství. Bratr jeho matky byl námořní kapitán Maurice Suckling – o jeho námořních bojích s Francouzi a dalších hrdinných činech svých předků se u Nelsonových často vyprávělo. Tak se v malém hochovi probudil sen o službě v královském námořnictvu.

Mladý Horatio krátce studoval základní školu v North Walshamu, vyššího vzdělání nedosáhl. Učení nebylo jeho obzvláště silnou stránkou a ani jej nebavilo, kultura obecně jej nezajímala. Více jej lákal život námořníka, a tak v pouhých dvanácti letech požádal svého strýce Sucklinga, který v té době velel řadové lodi královského námořnictva HMS Raisonnable, aby mohl vstoupit do jeho služeb. Zdraví malého Horatia tehdy bylo

značně neuspokojivé a jeho malý vzrůst a křehká postava ani zdaleka neodpovídaly fyzickým požadavkům pro budoucího námořníka. Přesto však strýc jeho přání vyhověl a Horatio Nelson byl tak roku 1771 zapsán jako podporučík na Raisonnable. Ukázal se jako velmi schopný námořník, učil se rychle, byl odhodlaný a ambiciózní. Při expedici k indickým břehům se ale osmnáctiletý Nelson nakazil malárií – ta byla v té době neléčitelná a u Nelsona vyvolala dočasně ochrnutí, kvůli němuž byl nucen Horatio přerušit službu u námořnictva.

V roce 1771 Nelson úspěšně složil zkoušku na poručíka. Jeho strýc Suckling, který se mezi tím stal členem vlády, mu dopomohl k dobrému místu a Nelson tak povyšuje na námořního důstojníka Jeho Veličenstva. Díky strýcově pomoci, ale především díky své pili, vytrvalosti a odhodlání Nelson dále stoupal a postupoval výše po hodnostním žebříčku...

MLADÝ HORATIO NELSON

MAURICE SUCKLING

KDOŽ SE MU POSTAVIL: JOSÉ DE CÓRDOBA Y RAMOS

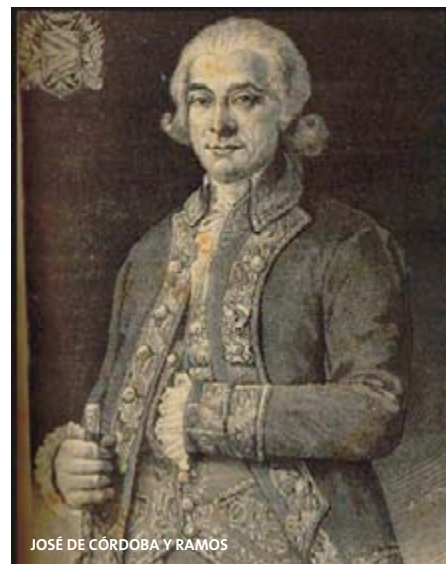
Don José de Córdoba byl španělský objevitel a námořní důstojník, který se narodil 26. září 1732 v Utrechu. Jeho rodina se pyšnila bohatou námořní tradicí a ani malý José nezůstal pozadu. Již ve svých třinácti letech se nalodil na palubu lodi *Invincible*, která přeplula Atlantik a dosáhla až břehů Ameriky, kde José prvně bojoval proti anglické flotile. Bitva skončila pro Brity porážkou a Córdoba byl brzy poté povýšen do hodnosti poručíka. Stal se kapitánem vlastní lodi a křižoval se svou posádkou Středomoří a Atlantik, kde pomáhal likvidovat lodě alžírských pirátů brázdících tyto končiny.

Velký úspěch v jeho kariéře zaznamenal na Filipínách a na Kubě při obraně Castillo del Morro proti Britům. Na Filipíny se pak ještě několikrát vrátil a byl pověřen dohlížením na opravy galeon Manila. Jednalo se o španělské obchodní lodě, které jednou či dvakrát do roka podnikaly cestu z Acapulca (dnes Mexiko) přes Pacifik do Manily a převážely především

zboží z Číny. Často se stávalo, že byly lodě přetížené nákladem, což vedlo k jejich poškození a vážným škodám. Córdoba lodě vylepšoval např. vyměňováním poškozených částí trupu lodí novým dřevem nebo lepším utěšňováním, čímž předešel dalšímu poškození a ztrátám zisku.

Po téměř 25 letech strávených na moři byl zkušený José de Córdoba jmenován generálním tajemníkem španělského námořnictva. Podnikl přes devadesát různých plaveb, mimo jiné se plavil od Mysu dobré naděje na Filipíny. Během svých cest pozoroval vznik kurdžij u svých námořníků a snažil se jim aktivně předcházet – zásoby na lodi doplňoval o zeleninu a další potraviny s vitamínem C. Zaznamenal tak velký úspěch, když se kurdžeje u členů jeho posádky objevily minimálně či dokonce vůbec, a tyto úspěchy pečlivě popisoval ve svých denících.

Když v roce 1796 začal konflikt s Anglií, byl Córdoba jmenován velitelem španělského námořnictva. V bitvě u mysu svatého Vincenta však utrpěl porážku od anglického

loďstva pod vedením Johna Jervise a Horatia Nelsona. Tomu se podařilo pomocí taktiky, které se dosud v britském námořnictvu říká Nelsonův můstek, obsadit jeho řadovou loď *Santisima Trinidad*. José de Córdoba byl postaven před soud a byla mu odebrána hodnost generála. Odešel do Cádiz, kde nakonec také zemřel stár 83 let.

Pokračování příště... :-)

*Sepsala Koblížek
Přístav Eskadra Ostrava*

Pozvánka na vánoční zasedání HKVS rozšířené o nositele řádu Stříbrného bobra

TERMÍN:

pátek 5. 12. 2014 od 17 h do 24 h

MÍSTO: Tortuga – Nymburk,
<http://www.tortuganymburk.cz>

ÚČASTNICKÝ POPLATEK: 25,- Kč (nájem místnosti) + 40,- Kč (příspěvek na večeři a občerstvení) + 80,- Kč (za přespaní ve vlastním) nebo 120,- Kč (za povlečenou postel – nutno ohlásit minimálně týden před konáním)

VYBAVENÍ: přezůvky, kroj, lahodný mok dle vlastního výběru, komodoři výroční zprávy

KONTAKT: Hvězdář (organizacni@hkvs.cz), tel. 603 965 184)

PROGRAM:

ZASEDÁNÍ NOSITELŮ STŘÍBRNÉHO BOBRA

17 – 19 h, *předsedající: Děda*

1. zhodnocení návrhů na udělení řádů Stříbrného bobra
2. jednání o činnosti

SPOLEČNÉ ZASEDÁNÍ HKVS A SBORU NSB

19:30 – 22 h, *předsedající: Cedník*

1. plnění programového prohlášení HKVS v roce 2014 a plán práce HKVS na rok 2015 (Cedník, 20 min)

2. postup příprav Navigamu 2015 (Vezír, Sam, 20 min)
3. postup příprav SKARE 2015 (Olda, 10 min)
4. zprávy krajských kapitánů o činnosti v roce 2012 (KK + Kulda, 30 min)
5. určení místa jarního srazu kapitánů (Hvězdář, 5 min)
6. hlasování o návrzích na vyznamenání (Cedník, 15 min)

VOLNÁ DISKUZE

22 – 24 h,
předsedající: sklenka a kytara

Dolní Odra s 1. eskadrou Vřesina

fotoreportáž z 24. 5. 2014, Efendi

START POD LANDEKEM
VÝPRAVA ZAČÍNÁ NA MÍSTĚ, NA KTERÉM PLAVBA NA PODZIM KONČILA, U MOSTU POD LANDEKEM.

POSÁDKA JE PŘIPRAVENA
TAKÉ JE TŘEBA ŘÁDNĚ VYCVIČENÉHO MUŽSTVA.

NAKLÁDÁNÍ ZÁSOB
JE DŮLEŽITÉ SPRÁVNÉ NALOŽENÍ POTŘEBNÉHO NÁKLADU.

BAZILIŠEK ZA PLAVBY
PLNĚ NALOŽENÁ LOŤ SE ZMÍTÁ V TEMNÝCH ZÁKOUTÍCH DOLNÍ ODRY.

PŘÍRODNÍ KOTVIŠTĚ
PO NERVY DRÁSAJÍCÍCH ZÁŽITČÍCH POSÁDKY RELAXUJÍ NA PEVNÉ ZEMI.

PRŮZKUM
A ZNOVU JE TŘEBA SE PŘIPRAVIT NA PLYVBU.

DOMORODCI ZLOBÍ
TI, CO PŘISTÁLI DŘÍVE, OBČAS ZLOBÍ PŘIPLOUVAJÍCÍ.

DOMORODCI SE BAVÍ
MÍSTY DOMORODCŮ PŘIBÝVÁ.

VÝPRAVA POKRAČUJE
O DRAMATIČTĚJŠÍ OKAMŽIKY NENÍ NOUZE.

PRAVÁ, PŘITÁHNOUT!
PRŮBĚŽNĚ JE UPLATŇOVÁN I NÁROČNĚJŠÍ VÝCVIK.

ODPOČINEK
NÁROČNÁ PLAVBA SE STŘÍDÁ S CHVÍLEMI ODPOČINKU.

PŘÍPRAVA
MUŽSTVO ŠPLHÁ PO STĚŽNÍCH JAKO OPICE.

ZÁVĚREČNÉ FOTO
S 1.ESKADROU PLULI I POZOROVATELÉ (Z 2., 3. ESKADRY A AMAZONKY).

Tábor Stvořidla 2014

Výprava R+R, 21. 7. – 23. 7. 2014

DEN PRVNÍ PONDĚLÍ 21. ČERVENCE 2014

Po suchých dnech v Posázaví klesla hladina řeky do zoufalých nížin. Stvořidla vypadala jako ubohý suchý kamenolom. Ale ani to nás neodradilo od našeho prvotního plánu, vyrazit na Roverskou výpravu. Vždyť na to se těšíme celý rok!

Ráno bylo chaotické, budíček nám však zpříjemnil Kouba jeho ladnými a líbivými zvuky kytary. Na rozcvičce jsme pozdravili slunce, dosud schované za kopci údolí, v němž jsme se nacházeli. Ale všichni jsme věděli, že za vzrostlými smrky již nesměle vykukuje. Dokáže nás vždy pěkně prohrát, když na ranním nástupu žhne do tmavě modrých košil zapnutých až po krk. To se pak orosení ihned svlékáme do plavek. Je pondělí, což je pro vlčata špatná zpráva. Dneska je prohlídka stanů. Pro Ježuru to znamená, že musí uklidit, a to pořádně, protože úklidová komise, v čele s hlavním revizorem Akelou, je neúprosná. Fakt, že ve stanech nacházíme i několik dní staré poklady, na kterých je již znát značné stadium rozkladu, s velkou dávkou sebezapření vyhodíme a ma-

jitele upozorníme na možné zdravotní obtíže spojené s opětovným přechováváním potravin v rozehrátém stanu. Ke smutku vlčat a naší radosti se konal letecký den! Totiž podle výzkumů ze zdravotního stanu se teplota v podsadovém stanu běžně vyšplhá přes 45 °C!

Dost už tlachání o ničem, zpátky k výpravě.

Po obědě jsme vyráželi, což znamenalo, že už jsme jako posádky museli být sbalení do jednoho sudu. Po letech kormidlování jsem letos byla háček. Akela poletoval s foťákem a vše dokumentoval. Před vyplutím se na latrínách utvořila fronta, děkuji za to, že naše dvě dívčí latríny obývalo jen pár super bab. Tedy jen já, Lyra, Kiki, Anča, Medusa, Elis a kuchtičky. Posádky vypadaly takto:

Lůďa s Ančí, Kouba s Kiki, Hříbek a Ludva, Úhoř a Tučňák, Vojta a Adam, Maják a Tonda, Kapr a Tomíno a také Štika a Benny.

Zdárně jsme vypluli a po 70 m jsme museli naše krásky laminátové i plastové opustit a brodit se vodou. To však flotile neubralo na morálce, ba naopak! Zavládla skvělá nálada i navzdory tomu nelichotivému srdcervoucímú zvuku

z podlodí. Kousek před Foglarovou Sluneční zátokou jsme projížděli kolem slečen, které jely plavit koně. Mužská část byla rázem otupena. Sluníčko pálilo, vlnky šplouchaly, háčci pádlovali a blížil se náš první jez. Byl až nepříjemně suchý, k naší mrzutosti jsme museli jez překonat přetažením šlajsnou. Chlápkovi, který na nás přišel s hráběmi, už jsme se jen, v Ledči pod mostem, u ledového nápoje, zasmáli. Zatímco si tam tak sedíme, cinkáme ledem ve sklenicích, si loď Hříbka vesele odplouvá. Na pár sekund se tomu taky smál, ale pak zjistil, že loď je jeho a „HUPS“ do řeky za ní. Murffyho zákony fungují, kdo se směje naposledy, ten se směje nejlépe. I moje loď po chvíli samovolně odplouvá i s otevřeným sudem na palubě. Benny, můj kormidelník, se tak pro ni vrhá, zavírá foťák do sudu a radši vyplouváme vstříc děsivému, dešť slibujícímu mraku. Nebe nad hradem nám slibovalo, že v příštích hodinách se rozhodně nudit nebudeme.

Brodíme, brodíme, klejeme, mokneme v dešti, opět klejeme, odíráme nohy i dna lodí o šutry na dně říčního koryta, žerou nás ovádi a jiný létavý a bodavý hmyz, opět brodíme. Dostali jsme se do

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

stádia, kdy nám je to jedno. S ironií osudu už jsme se smířili. Úsloví „Voda ze spodu, voda z vrchu, nám to nevadí, my jsme přeci vodáci!“ jsme předělali na „Voda zesponu není, a ta z vrchu nás už štve!“

Tu za několika meandry zase brodím v čele naší výpravy, a za zády slyším volat mezi kapkami deště známý hlas: „To jsem ještě neviděl, aby Štika ucpala řeku!“ Otočím se a tam (chvilka napětí) můj karlovarský manžel Pytlík! Neratovice, Iffii, Zbynda a další! Probrodili se kolem nás, prohodili jsme přátelské pozdravy a objetí, slíbili brzké setkání, pochválili si tetování od Kofoly a zas pádlovali dál. Na některé členy naší výpravy již sedaly chmurné myšlenky. Vojta, zabaleny do pláštěnky, otupěle zíral kamsi v dál. O Kaprovi radši ani nemluvit. Podivné je, že na naší kánoi vládla stále skvělá nálada. A to i poté, co Benny přetahovaný jez sjel z půlky po půlkách a dole si vyvrátil prst. Sežraní od hmyzu, sedření od kamenů a spálení od slunce jsme se blížili do Budčic. V kempu U Vlka jsme našli zakotvené Neratovice. I přes jejich nátlak jsme odolali a jeli dále po proudu do našeho naplánovaného kempu.

Dobrý nápad zajet pro dřevo ještě před kempem byl dobrý až do té doby, než v důsledku roztržené, silně krvácející nohy Kikiny přijela rychlá záchraná, naložila Kiki v plavkách a vestě a odvezla do nemocnice až do Kutné Hory.

Naše výprava fungovala jako

mraveniště. Zatímco jsme s Koubasem „odbavovali“ Kikinu, ostatní už měli postavený stan a makali na přípravě ohniště. Benny mi dokonce vybalil karimatku a spacák a připravil pelíšek. (To jsem čuměla...) Kormidelník se stará o svého háčka! :-) Chopila jsem se organizace přípravy jídla. Ty, Adame, rozděláš konzervy, ty, Tondo, oloupej cibuli, ty, Ančí, ji nakrájej na víčku od sudu, ty krájej chleba, Benny, a já budu mazat. Ludva, Hříbek a Vojta zdělali dřevo. Hříbek vyváznu jen s odřeninami a pochroumaným egem. Veškerou práci jsme vykonávali stále ve vyhrátých vestách, převlékání nemělo význam. Stále přšelo a suché oblečení jsme si šetřili na spaní. Broukali jsme si s Ančí Amazonku od Hop-Tropáků. Zřejmě nás zaslechli vodáci od vedlejšího stolu a začali ji hrát. Kytara, banjo a harmonika! Zpívali jsme a pak náležitě ocenili jejich um hlasitým řevem. K večeri oblíbené „čili kon karne.“ (Doufám, že to nebude čist Tom, ten by mi dal, za to jak jsem to napsala! :D)

Po namáhavém dni jsme rychle odpadli do svých spacáků. Stále přšelo, ale zima nám nebyla, spíše naopak, museli jsme se i rozepnout a nechat větrat. Ukolébaly nás vodácké písničky linoucí se z hospůdky. K mému překvapení si dnes celá výprava šla lehnout brzy, a to i naši noční živočichové. Zkrátka toho bylo dneska trochu moc. Nejhorší je, když si už lehnete do spacáku a začne vás na nohách svědit laminát a bodance od

komárů, ale stále s pocitem blaženosti a úsměvem na líci usínáte. Kiki si to zatím nepřiliš slavně přifřčela taxíkem z Kutné Hory do kempu, aby s námi zítra mohla dále pokračovat v cestě.

DEN DRUHÝ ÚTERÝ 22. ČERVENCE 2014

Ráno, je ráno, spacákem stíráš rosu na plachtě od stanu. Hmmm, vykukuju ze spacáku, vedle stále chrupe Hříbek, Tonda cosi provádí dosud spícímu Tomínovi, u hlavy mi ční čísi smradlavá chodidla, nejspíše Majáka. Vše má nádech modravé barvy od plachty, pod kterou spíme. Benny vytáhle svůj paparazzi foťák a fotí nás po ránu, jsem toho názoru, že by to mělo být trestné. A pak mi ještě s širokým úsměvem na tváři sdělí, že vypadám jako neandrtálec. S jistotou mohu říci, že na téhle fotce všichni vypadají... ehm... jak jinak, než úžasně?!

Jedna špatná a jedna dobrá zpráva pro naši výpravu. Ta dobrá zpráva je, že včera přes noc přšelo a stav vody se dnes 4x zvýšil oproti včerejšku. Ta špatná je, že je voda stále pod stav. Sbalili jsme věci a šup na vodu. Posilnění snídaní jsme si vymysleli skutečně zvrhlou zábavu. Nikdo, jak je zvykem, se nehlásil ke smradlavým vytaháním ponožkám, ony ponožky nám pak posloužily jako prostředník zábavy. Namočili jsme je, teď se neděste, a házeli je z lodi na loď. Když byl zasažen obličej, o to větší byla zábava. Většinou to nejhůře

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

slíznul ten, kdo se nejvíce smál. Vydrželo nám to asi 2 km, pak se nám ponožky podařilo utopit. Zachránily to však Tučňákovy spodáry, které si sušil na přídi. A zvrácenost s chutí pokračovala. Sluníčko se na nás hezky smálo a obloha nehrozila deštěm. Chvilka soulodění si žádala kytaru. Kouba naladil a už to jelo. Zadáci se roztáhli, zahákovali vedlejší loď nohou, háčci si natáhli své bolavé nožky a vystavili se slunečním paprskům.

Už vidíme v dáli náš oblíbený jez s kotvou. Sypeme si to do hospůdky na malé osvěžení. S Ančí si objednáme tvarohového Kubu a utopence, výbušná kombinace, jak později zjišťujeme. Ke svačině chleba s několikrát přetaveným sýrem. Vedro jak ve finské sauně, rychle pádíme do vody. S rozeběhem a velkým odrazem skáče ze zídky do vody přímo před šlaj-snu. Jednou se držíme za ruce, potom skáče kufr, pak zas šipku...

A pak se i někteří pokoušeli sjet jez.

Marně.

Vyblbli jsme se a vyrážíme dál. Stavíme pod Holubím mostem. Sepisujeme seznam nákupu a v plavkách se jde nakupovat. V obchodě dělám mokré stopy, jako když vodníkovi kape ze šosu. Ještě se složíme na BG, tedy pubertální dívčí časopis, ve kterém redakce radí mladým puberťáčkám, jak mají zacházet se svým tělem. Nejoblíbenější rubrika byla Intimně s Hankou. Nooo řehtali jsme se

u toho snad hodinu.

Krom toho, že Úhoř s Ludvou vytáhli ze dna Sázavy dopravní kužel, zřejmě shozený z mostu, kde právě probíhaly opravy pozemní komunikace, se také vydali na lov slepic na protějším břehu. A zase jsme se řehtali jako malí.

Jednoho nejmenovaného člena výpravy stihl krutý trest, pod Holubím mostem hlasitě zakřičel. Jen co mu holubí trus prosvištěl kolem hlavy a dopadl na triko, jsme se opět začali řehtat jako koně. Ten ubožák mohl děkovat Bohu, že krávy nemají křídla. Až se dělníci z mostu koukali, co že se děje dole tak vtípného.

Další zastávka byla na Chabeřickém mlýně. Z pádlování a nekončícího chechtání mi vyhládlo. Objednala jsem si hranolky, to jsem však neměla dělat. Všichni se seběhli, a hlavně Tomíno, a po hranolkách se jen zaprášilo. No hlavně, že se to nevyhodilo, ne? Háčci šli pěšky pod jez a kormidelníci sjeli po jezu. Tučňák dřel loď po jezu, ale jako zázrakem projel. Úhoř jen prohodil pár pepných poznámek na Tučňákovu adresu a bez dalších řečí se nalodil. Jen pár kilometrů nás dělilo od táboření „na divoko.“

„Nééé, na soutoku spát nebudeme, nebudeme přeci tahat bagáž do toho kopce!“ Tak zněla Koubova slova. Po té, co s Kiki vylezli po skále u soutoku, zhruba o hodinu později, zněla Koubova slova zcela jinak. „Pojeďte sem, budeme spát na soutoku.“ Hříbek se tak smál,

až málem spadnul z lodi. Aneb jak dokážou ženy ovlivnit mužské rozhodnutí. Soutok Sázavy a Želivky byl tak nádherně kontrastní. Nejlépe se dal pozorovat ze skály nad soutokem. Zprava teplá, kalná Sázava a zleva průzračná a ledově čistá Želivka. Troufám si napsat, že Želivka měla, když přidám, tak maximálně 10 °C. Kluci však měřili jinak, byla v ní prý 2 cm zima.

Utábořili jsme se, došli pro dřevo a prozkoumat opuštěnou chatovou oblast. Vypadalo to tam jako po apokalypse. Metrové kopřivy, rozbitá okna, ale jinak v bezvadném stavu. Bylo zde až tíživé ticho, radši jsme se vzdálili.

Nejkrásnější obrazy si neseme ve vzpomínkách právě ze skály nad soutokem. Zapadající slunce ozářující řeku házelo třpytivé odlesky od vodní hladiny k ve vánku chvějícímu se rákosí. Siluety stromů dotvářely tu nádhernou scénérii. A mraky ozářené zlatým svitem usínajícího slunce byly jako namalované tím nejromantičtějším malířem.

Koubův zázrak v kotlíku, takhle nějak by se dala nazvat naše večere. Nedá se to ale přesně identifikovat. Byly v tom ředkvičky a těstoviny a bylo to výborné! Všichni jsme se pak přesunuli na skálu, tam jsme debatovali, vyprávěli si a jen tak jsme si povídali o zážitcích a příhodách z vody.

Večerní pohodu u ohýnku dotvářela nádherná noční klenba s miliony zářících hvězd a tomu všemu

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

kraloval srpek měsíce. Té noci bychom stan asi ani nepotřebovali, byla krásná teplá letní noc.

DEN TŘETÍ STŘEDA 23. ČERVENCE 2014

Ráno nás úmorné teplo vyhnalo ze spacáků. Poslední den roverské výpravy si musíme pořádně užít. Čištění zubů v ledové Želivce mě podnítilo v touze se jít vykoupat. Kluci na mě koukali jako na blázna, ale po chvíli už byli nastoupení v plavkách, s odhodláním posunout i své hranice. S šilným řevem vkročili do ledové řeky. Když jsem šla do vody po druhé, Ančí se nechala přemluvit a nakráčela do vody taky. Bylo to tak studené, že jsme měli pocit, jakoby nám začali odumírat nohy. Lůďas jen koukal a pitomě se usmíval, ale do vody nevlézl. To už polovina výpravy byla ve vodě. Benny se též nenechal zahanbit a hupsnul tam taky. Tondovi jsme zásadně zakázali, aby šel jako nudista. Jeho zadnice už jsme měli za těch pár dní až po krk.

Našli jsme si úkryt před sluncem ve stínu stromů. Vytáhli jsme dívčí časopis a četli jsme si horoskopy, které na nás až nepřírozně seděly. Nemohli jsme vynechat ani fotoromán. A zase jsme se řehtali jako malí. Věnovali jsme časopisu takovou pozornost, že jsme zapomněli na čaj, který už nad ohněm začal bublat. To bylo poprvé, co náš čaj prošel varem. Přitvrdlá vánočka a makovec nám dodaly sílu na vysněnou cestu do Kácova. Sbalili jsme si barely, posbírali odpad-

ky a vypluli na Huberta.

I nadále pokračovala spodářová bitva, což se majiteli spodárů absolutně nelíbilo. Vypukla vodní bitva, ušetřen nebyl nikdo. Lodě křižovaly od vrbiček k vrbičkám. Všude plno pavouků a různé havěti. To přidalo na zuřivosti účastníků. Pomsta vykonaná na Tučňákovi se odrazila i na druhé polovině lodi, tedy na Úhořovi. Záměrné potopení lodi vedlo k nepřičetnosti Úhoře. Vylití lodě bylo obtížné, hluboká voda, bahnitě dno a nepřístupný břeh. Úhoř viděl rudě. To asi Marťas a Ludva vycítili a v kempu pod jezem u Kácova už na Úhoře čekalo jedno orosené, jako úplata.

Kácovská šlajsna byla sjízdná. Už z dále jsme cítili slad z místního pivovaru. Vylodili jsme se, snědli zbytky a trochu se rozptýlili dopravním kuzelem všemožně využívaným v různých situacích. Například jako ne moc příjemné sedátko, megafon, pokrývka hlavy, dokonce i jako vábíci prostředek.

Naložené lodě na vleku Ivan odvezl zpět do Stvořidel a my, jen co si vychutnáme oběd, pojedeme vláčkem, jinak též známém jako Posázavský Pacifik, do tábora. Měli jsme dokonce i rezervovaný velký stůl na 13 hodinu, ale i ve čtvrt na dvě nám u stolu stále seděli němečtí důchodci a neměli se k odchodu. Jen neradi se zvedali k odchodu a my na ně vrhali nepřátelské a hladové pohledy. Steak zapečený se sýrem a šunkou s hranolky a oblohou jsme objed-

nali celkem sedmkrát. Díky Vojtovi jsme se po obědě mohli občerstvit buď vodou ze Sázavy, nebo vodou ze záchodu. A jelikož jsme o Vojtově pomstě ani náznakem nevěděli, pili kluci vodu ze Sázavy, protože ta záchodová páchla chlorem jako bazén na plovárně. Vtipálek nám to řekl až poté, co byla skoro celá láhev vypitá. Na cestě zpátky byla vymyšlena opět nemorální hra. Průběh hry snad ani líčit nebudu. Všichni víme, co měl znamenat vyřčený signál „Vodáááááci!“ Zkrátka jen zdravili vodáky plující po řece, avšak zcela jinou částí těla, než je zvykem....

Zase jsme se neuvěřitelně nasmáli. Jestli je něco pravdy na tom, že smích prodlužuje život, tak jsme si ho všichni na výpravě prodloužili nejméně o 20 let!

Štika

21. oddíl VS

Bílý Delfín, Pardubice

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

FOTO JAN KAŠPAR – BENNY

Kánoe IV. – Kánoe v Česku

HISTORIE KANADSKÉ KÁNOE V ČECHÁCH

Po přečtení nadpisu by bylo jistě možné si poťukat na čelo. Kanadská kánoe... v Česku...?? Inu je to skoro tak. Ale podívejme se na to blíže.

První v Česku doloženou kánoi vlastnil roudnický lékárník a fan- da vodních sportů Ferdinand Zinke, který ji roku 1875 zakoupil od dvou anglických obchodníků, co si ji s sebou přivezli pro lov kachen. Možná vyvolala ve vodáckých kruzích senzaci, ale napoprve se pro použití na našich tocích neprosadila. Kolektivistický klubový duch přál tehdy spíše hromadným výpravám na veslicích.

O dost lepší už byl druhý nástup. Roku 1910 si z Ameriky nechal jednu kánoi dovézt sportovní nadšenec a propagátor mnoha nových disciplín Josef Rössler-Ořovský. Učí se na ní pádlovat a sjíždí větší české toky. Bohužel se mi nepodařilo zjistit, jaké značky ona kánoe byla. Bezpečně ale vím, že když se rozhodl kanoistiku propagovat a při Českém yacht klubu inicioval založení první družiny vodních skautů, objednal pro ně do začátku z Maine 12 kánoí od dnes již neexistující firmy Kennebec Boat and Canoe Co. Dle dochovaných fotomateriálů se domnívám, že se jednalo o model Charles river vyráběný mezi lety 1910 až 1914. Pro zajímavost, kánoe tehdy stála asi 60 tehdejších dolarů.

MEZIVÁLEČNÝ VÝVOJ

Vodácký sport se ujal a rozšiřoval. Původní kánoe se kopírovala a stavěla se po našem a z našich dřev. Ale ouha, z třicetakilových elegantních kánoí se amatérskou stavbou stávaly padesátakilové parníky. Kánoe stavěli truhláři, betlémáři a velmi často i vodáci sami. A bohužel tady došlo k tomu, že se začal významně měnit tvar kánoí. Podílelo se na tom několik aspektů. Aby se stavba zjednodušila, kánoe se prostě narovnal, zmizelo elegantní a praktické prohnutí trupu. Významnými staviteli lodí byli hlavně závodníci. Zmíním zde Jana Brzáka – Felixe, ale hlavně Vladimíra Syrovátku – Rusa. Oba vyšli z třetího oddílu vodních skautů, ale již brzy začali se závodní rychlostní kanoistikou. Zejména Syrovátka, který v oboru podnikal. Kánoe dovážel a zejména stavěl. Byl ale v první řadě rychlostní kanoista a to se nutně muselo do konstrukce jeho lodí odrazit. Kánoe zůstává dlouhá obvyklých 17 stop, tedy 520 cm, ale zužuje se z tehdy běžných 90 cm na 80. Mizí zvýšené špičky, které pro rychlostní kanoistiku na hladké vodě nemají opodstatnění. Také křivka špiček se mění v prostou kruhovou výseč.

POVÁLEČNÝ VÝVOJ

Klasickým tvarům zatloukl hřebíček do rakve poválečný vývoj. Někjakou dobu vyráběl žebrové ká-

noe národní podnik Sport. Ovšem s elegancí a lehkostí kanadských kánoí tyto výrobky už nemají nic společného. Jsou těžké, s přímým kýlem mohutně vystupujícím z rovného dna, navíc doplněným ještě o dvě až čtyři šoupací latě, které znemožňují manévrování a zbytečně zvyšují váhu lodě. Někdy v padesátých letech se objevila i překvapivě tvarově zdařilá koncepce kánoe z lepených dýh. Když jsem ji před několika lety viděl v reálu, byl jsem jako u zjevení. Bohužel nemám informace, kdo ji vyráběl a jak dlouho. Muselo se ovšem jednat o větší podnik, protože tvarování a lepení dýhy pod tlakem je poměrně technologicky náročný proces. Chcete-li se na ni podívat, zaskočte do antikvariátu či do knihovny a kupte nebo si půjčte knihu fotografií Ladislava Sitenského „Na řeku!“.

S nástupem laminátu v šedesátých letech klasické tvary upadly úplně. Ještě se sice vyráběla kánoe typu Orlice, ovšem zcela přesně okopírovaná od předchozích dřevěných modelů se všemi nešvary – rovný vystouplý kýl a malá šířka. Ostatní produkce již směřovala k tomu, co známe dnes, polokryté kánoe škaředých torpédovitých tvarů.

Snad se ale blýská na lepší časy. Osobně vím o jednom kopytě na krásný kanadský model „Bob special“ a prozatím jedné kánoi, která z něj vznikla. I v prodejnách vodáckých potřeb se začíná trochu rozednívat, ale o tom jindy.

DOSTUPNOST KÁNOE NA NAŠEM TRHU

Milovník tradiční kanadské kánoe to zde v srdci Evropy, chce-li si vybrat loď, která bude vyhovovat jeho nárokům, stylu pádlování a estetickým požadavkům, nemá jednoduché. Uznávám, že v dnešním světě – globální vesnici – jistě není problém oslo-

vit prodejce nebo přímo výrobce kdekoli na světě a domluvit se na konkrétní objednávce. Mírné obtíže však pravděpodobně nastanou s dopravou. Přeci jen pětimetrová kánoe není kniha a vyřešit uspokoi-

živě dodávku například z Ontaria může být trochu logistický oříšek. K tomu přistupují obtíže s jazykovou bariérou a zárukou za výrobek.

Pozn. red.: Kánoe kanadského typu se k nám dováží, cenové roz-

mezí je cca 20 000 – 80 000 Kč, záleží na materiálu, typu a výrobcí.

Žabák

Námořnická soutěž Čolka a Žabky ve Světýlku

Čolek a Žabka si hrají s dědou na námořníky a zažívají nejedno dobrodružství. Nevíte, kdo je Čolek a Žabka? Chcete tyto dva malé šiku-ly poznat blíže? Ve skautském roce 2014/2015 bude ve Světýlku probíhat soutěž inspirovaná Plavbou Čolka a Žabky, tedy stezkou pro vodácká vlčata a světlušky. Zapojit se může samozřejmě každá skupina vlčat a světlušek.

Soutěž bude probíhat v pěti etapách od října 2014 do srpna 2015. V každém čísle Světýlka vyjde jeden hlavní velký úkol a několik menších. Výstupy z úkolů se budou posílat emailem, nejčastěji jako fotka. Hlavní úkol bude bodován 40–60 body, za menší úkol bude možné získat 15–30 bodů.

PRŮBĚH SOUTĚŽE:

1. Do soutěže se mohou zapojit oddíly, družiny, skupiny, podmínkou je, že soutěž je určena pouze pro vlčata, světlušky a je-

jich vedoucí. Ideální je 6 členů ve skupině.

2. Registrace skupiny. Na soutez@skaut.cz zašlete registrační email s kontaktní osobou, názvem oddílu /popř. skupiny (bude-li soutěžit více družin za jeden oddíl), poté bude každé skupině přiděleno číslo, pod kterým bude posílat úkoly.

3. Hlavní úkol je stěžejním úkolem, výstupy jsou také nejvíce bodovány, u menších úkolů se průběh dokumentuje do lodního deníku formou „zápisků“ – zápisky = fotky, text, hesla atp. Lodní deník: Každá skupinka si může vést lodní deník, kde mimo jiné dokumentuje průběh menších úkolů. Forma lodního deníku je volná (fotodeník, videa, texty atp.)

4. Výstupy z hlavního úkolu i lodní deníky budou skupiny posílat emailem na soutez@skaut.cz.

Velikost emailu by neměla překročit 10 Mb.

5. O průběžných výsledcích budeme informovat na Křižovatce a ve Světýlku.

6. Na vítězné skupiny čeká samozřejmě odměna.

Pokud se již teď nemůžete dočkat, až se potkáte s Čolkem a Žabkou, přečtěte si knížku [Čolek a Žabka – Troje prázdniny na moři](#).

Zadání prvních úkolů najdete v aktuálním čísle Světýlka, které vyjde začátkem října. Případné dotazy rádi zodpovíme na výše uvedeném emailu.

Odbor vlčat a světlušek ve spolupráci s Hlavním kapitanátem vodních skautů

převzato ze Skautské křižovatky

EXPEDICE NISA 1996:

Na pramicích z domova až do moře (2. díl)

Jenže poslední věta zněla: „Uděluje se výjimka pro sportovní plavbu Flotily Liberec.“ Velitel okamžitě po podepsání odjel na dovolenou, aniž své podřízené o něčem informoval. No, a ti ho sháněli po celém Svobodném státu Sasko a později celé Spolkové republice. Když ho našli, dostali vynadáno a my omluvu s odůvodněním, že jsme potenciální převaděči. Slíbili jsme, že tábořit budeme vždy jen tam, kde budeme mít předem souhlas obecního představitelstva nebo majitele pozemku, zásadně mimo hraniční pás zpravidla totožný s povodňovým valem. Když nás přivezli zpět do Hagenwerder, byla hluboká noc, kluci hladoví a stany pro jistotu sbalené.

Zhořelec čili Görlitz je město rozříznuté řekou a jak se již stalo tradicí, jeho jezy vlevo neobnositelné. Polští pohraničníci naše přenášení pozorovali s odjištěnými samopaly, ale beze slova. Horší bylo vyhledat pozemek, kam by nás někdo vpustil. Ne, že by takové pozemky nebyly, ale jakmile jsme se přiblížili k nějakému obydlí, zavíraly se dveře i okenice a obyvatelstvo se nás mlčky obávalo. Až jednou jsme spatřili brambo-

rový lán, na něm jediného muže se sprejem na mandelinky a dobrým srdcem. „Tady všude můžete stanovat,“ pravil. „Jednak je to moje, jednak tu velím policii.“ To už jsme byli ve spolkové zemi Braniborsko, kde jsme se brzy naučili zcela jiné taktice vyhledání tábořiště: Přistáli jsme, provokativně vylezli na povodňový val, vyčkali příjezdu Grenzpolizei a nechali se zatknout. Grenzáci někam zavolali vysílačkou, dostalo se jim ujištění, že se o nás ví a že nám mají najít místo na postavení stanů.

Řeka Nisa se stávala víc a víc lužnickou řekou (ostatně je Lužická), jezy

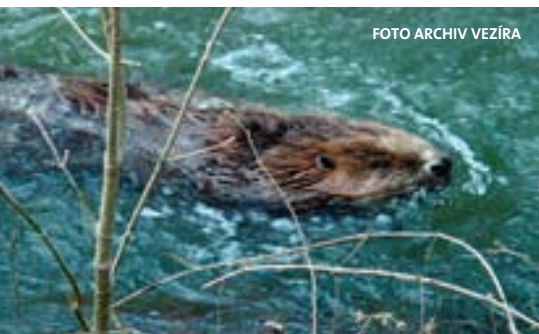
byly buď rozbité od války, nebo přestavěné na vodní elektrárny. Ty opravené se musely ohromným obloukem přenést, ty rozvalené se daly s trochou štěstí a množstvím námahy přetáhnout. Zpravidla končily vývarem a nepřehledným polem balvanů. Do jednoho z nich si tehdy šestnáctiletý Šustil k úžasu všech skočil po hlavě. Asi úžeh. Vytáhli jsme ho, zafáčovali mu hlavu a ukazovali jako školní případ nerozumy. Kdesi u Leknice jsme projížděli nejprve zatopeným hřbitovem a potom lodě táhli asi dva kilometry mokřým pískem.

Ve Forstu jsme před nebezpečnou ostrou zatáčkou opřenou o mostní pilíř raději přistáli a studovali vodu, kudy provedeme pramice. Náhle kolem nás prosvištěla naše poslední loď řízená nejméně zkušeným kormidelníkem Ivánkem. „Když projel on, projedeme i my,“ usoudili jsme, vyjeli a na kraj města dohnali.

„Když jsem vás neviděl, usoudil jsem, že to je brnkačka a prostě jsem do toho vlítnul,“ vysvětloval nám Ivánek svůj husarský kousek.

Mezi Forstem a Gubinem nás spatřili bobři. Hlasitým plácnutím ocasem o vodu nám dali najevo, že o nás vědí. To už o nás věděla i pohraniční policie státu Braniborsko

a občas se nás přišla hlídka přepat, zda jsme kupř. neviděli ženu asijského původu. Protože nad námi létaly helikoptéry, museli nás mít jako na dlani a vědět, že do Německa ani do Polska emigrovat nechceme.

Poslední město před ústím Nisy do Odry je Guben s polskou částí Gubin. To už jsme byli tak oprsklí, že jsme vytáhli pramice na polskou stranu a při hudbě místního harmonikáře s houslistou přenesli po hraničním mostě do Němec, přičemž jsme způsobilně a česky pozdravili udivené osazenstvo obou celnic.

Soutok Nisy s Odrou vypadá trochu jako ústí Jizery do Labe v Toušni. Všechno šlo tak rychle, že nás Čajíček co kameraman výpravy nahnal zpátky proti proudu a nechal do Odry doplout znovu. Prvosjzd Nisy, přinejmenším po válce, byl naplněn.

Zašli jsme za starostkou obce Ratsdorf, abychom dostali povolení zastanovat. Přidělila nám kus fotbalového hřiště a pozvala místní kluky, ať se přijdou podívat na tu zvláštnost, co připlula po vodě. Sehráli jsme s nimi fotbalové utkání, myslím, že i několik, aby počet vítězství byl vyrovnaný.

Na večer jsme pozvali paní starostku k táboráku a byli jsme všich-

ni spokojeni. Jenže pak mi Čajíček provokativně vrazil do ruky kytaru (věděl, že když zpívám, bude lejt), abych zazpíval svou oblíbenou zpěvanku o karavanách na poušti. Neměl to dělat, už když jsme se rozcházeli, syčely v ohništi vydatné dešťové kapky.

A fungovalo to, lilo nepřetržitě dva dny. Paní starostka nás přestěhovala do stodoly, abychom byli v suchu. A protože byla zima, přinesl tam někdo z obce tři velké přímotopy, zapojil, zapnul a tím vyhodil pojistky celého Ratsdorfu. Nám to vadilo méně než domorodcům, hlavně, že jsme nespali v loužích. A zpívali jsme, že „děšť padal a voda stoupala“ a měli jsme z toho legraci. Po třech dnech jsme usoudili, že už nikdy jinak nebude, rozloučili se s paní starostkou a vyjeli Odrou na sever k Eisenhüttenstadtu. Po dalším dnu plném vody zdola i shora to vypadalo, že už dál prostě ne. Ale vyplatilo se ještě den přežít, sluníčko se smilovalo a naše expedice pokračovala dál zpestřovaná jachtami a nákladními loděmi. U břehu bylo občas slepé rameno, které přímo lákalo k zastavení a někdy i najedení. I stalo se jednou, že jsme předjeli doprovodné vozidlo, které na nás začalo čekat na místě, které náš konvoj už dávno odpustil. Co s čekajícími vodáky? Krmit. Jak je krmit, když jsou zásoby asi v osmi kilometrovém okruhu neznámo kterým směrem? Virtuálně. I popisoval jsem slintajícím posádkám, co bych jim předložil, kdybych mohl. Náznak vzpoury byl utlumen. Celé to trvalo asi dvě hodiny, než přijelo doprovodné vozidlo s uvařenou večeří, neboť nyní už přátelští grenáci je upozornili, že čekáme asi pět kilometrů dále po proudu.

Další etapy via Frankfurt n. O., Lebus, Kostrzyn (na Polské) a Küstrin na německé straně se vyznačovaly dostatkem času na hry po postavení tábora, všímání si krajiny a zbytků války (zde začalo

FOTO ARCHIV VEZÍRA

dělostřelecké ostřelování Berlína v r. 1945). Sem tam jsme i malý čtyřkoňový Crescent donutili táhnout pěkně pomaličku konvoj po proudu.

Ve Schwedtu došlo k opětovnému odbavení, neboť státní hranice opouští hlavní dvě koryta Odry. Zeleným uniformám pohraničnicků a celníků jsme zase jednou přidali vrásky.

„Každá loď musí mít svého kapitána! Předložte seznam posádky každé lodě! Zaručujete se, že posádky se budou vracet ve stejném složení!“

To, že se vůbec nebudeme vracet na lodi a už vůbec ne tudy, nemohli jaksí pobrat. Dlouho jsme vysvětlovali, co a jak, až přišel člověk v modré uniformě říčního dozoru (cosi jako naše Plavební správa) a řekl mi: „Vyplň jim všechno, co chtějí a pak to klidně roztrhej. Jsou blbí, jsou zelení.“

Jak řečeno, tak uděláno. Odrazili jsme a jako se ocitli v Polsku. Tam jsem si uvědomil, že po celou dobu jsme místo chemických záchodů denně kopali latriny, anžto jsme, jak na začátku uvedeno, neměli tu náplň. Jakmile jsme přistáli v Gryfinu, oznámil jsem rozhodnutí: „Od dnešního dne se chemické WC nepoužívají.“

Z Gryfina jsme lízli okraj Štětína a uhnuli přímo na východ do předměstí Dąbie, kde nás v harcerském osrůdku wodnom očekávali ti, co jsme si to s nimi před šestnácti lety domluvili (bohužel už nebyli všichni naživu).

Cestou do města tak zvanou Dubskou strouhou (Dąbska Struga) jsme propluli kolem kotvící po-

vědomé lodě.

„Kluci, jestli to vyjde, tak vám někoho představím,“ slíbil jsem.

A vyšlo. Ta loď byla Polárka Rudy Krautschneidera (toho, co několikrát obeplul svět a nedávno chtěl vodním skautům věnovat repliku Magalhaensovy Viktorie). Když jsem klukům představoval PANA jachtaře Rudu, zeptal se jich: „Kde jste se tu vzali?“

„My jsme sem připluli z Liberce po vodě, na pádla.“

„Tak to se vám klaním,“ pravil PAN jachtař, protože ví, co je voda.

V Dąbie jsme se museli zdržet, protože jsme očekávali návštěvu nejvzácnější, samého vládce moří a oceánů Neptuna. Přišel, pokřtil, pozdravil, odešel.

Pro všechny případy jsme pak ještě šli pozdravit nejznámějšího Poláka – papeže Jana Pavla II. a přitom si prohlédli Štětín, zámek a námořní muzeum.

Když pro nás přijel bus, nechali jsme se vyvézt ještě kousek do Šwinoujście, k vlastnímu Baltskému moři. Bylo studené, jak už Balt bývá, ale vlezli jsme do něj všichni. A někteří si propiskou na těle vyznačili, kam až.

Tou značkou se doma všichni chlubili a leckdo ji zneužil jako záminku, aby se nemusel mýt.

Kdo obeplul mys Hoorn, nosí náušnici, kdo doplul z domova do moře, nosil tuto značku.

A od té doby jsme dopluli ještě dvakrát na soutok Nisy s Odrou, letos to bude potřetí.

Vezír

Po stopách expedice Nisa 96

Od roku 2000 se my Mroži (liberečtí vodní oldskauti) pravidelně účastníme poselství víly zosobňující řeku v rámci akce „Nisa – řeka, která nás spojuje.“

Od pramene v Nové Vsi (jde o Nisu Lužickou) přes Jablonec, Vratislavice, Liberec, Stráž, Chrastavu, Bílý Kostel, Chotyni a Hrádek (vše nad Nisou) veze vodní družina vílu, která se setkává s představiteli obcí, nabádá je, aby o svou naši řeku řádně pečovali a nenechali se zastrašit občasnými povodněmi. Na Trojmezí se vzkaz obvykle předává i německé Žitavě a polské Bogatyni.

Po minulých komunálních volbách se akce nedostala do povědomí často obměněných radních a proto se Mroži pustili do udržení tradice jako organizátoři sami.

Třileté úsilí přineslo ovoce. Letos už nebylo třeba radní, starosty a primátory několikrát zvát k účasti, akce jejich podporu měla (ostatně, kdo by se před letošními volbami neukázal?). Proto jsme si troufli provést vílu s poselstvím a totemovou holí ozdobenou stuhami navštívených míst zase jednou až na soutok s Odrou. Dostali jsme záštitu hejtmana Libereckého kraje, který věděl, o co jde, protože býval starostou v Hrádku a závěrečných legráček na Trojmezí

se zúčastňoval. Také dal pokyn několika zaměstnancům úřadu, aby korespondovali nejen s námi, ale i se zahraničím.

A tak jsme 20. června 2014 u pramene sešli s místními hastrmánky a vílami, s jabloneckými partnery ze Sun Disku, s několika odvážlivci z krajského úřadu a hlavně s vilou Nisou. Plavba českými městy proběhla skoro obvykle, ale plavba po hranici mezi Německem a Polskem byla atraktivní i pro ty z nás, kteří ji absolvovali už poctivě. Všude jsme se stkali s přátelstvím i pomocí místních vodáků, ve městě Ostritz jsme byli pozváni na nádvoří kláštera Marienthal ve městě Forst se poselství v čele s vilou po boku místní královny růží podílelo na zahájení tradiční velkolepé výstavě růží, zde i předtím ve Rothenburgu jsme byli ubytováni v kanoistické loděnici. Představitelé kdysi rozdělených měst Görlitz a Zgorzelec, Bad Muskau a Leknica, Guben a Gubin přijali vílu společně, starostka poslední obce Ratzdorf projevila přání navštívit Novou Ves jako první obec na řece.

A protože naše plavba nebyla suchá diplomatická mise, na několika místech jsme sami sebe i přihlížející pobavili „mažoretěním“ neboli tanečky s pádly. V obci Ratzdorf jsme nakonec roztančili

FOTO ARCHIV VEZÍRA

místní představitele, půl vesnice a přítomné polské i místní hasiče (slavili sto letí své existence).

Ostatně hned po příjezdu se ke mně přitočil manžel starostky a řekl: „Tebe znám, ty jsi skautský král (!), ty už jsi tu kdysi byl s dětmi. Na, tady máš basu piva, hasiči toho tolik nevypijou.“

Závěr? Mroži se trošku rozrostou o OSN (oldskauti nováčci) a na příští rok připravují onu návštěvu starostky poslední obce na Nise v obci první. K prameni však chceme pozvat Nisské starosty všechny.

Vežír

FOTO ARCHIV VEZÍRA

FOTO ARCHIV VEZÍRA

Mokrě dějiny zemí Koruny české

XIII. část: České Holandsko

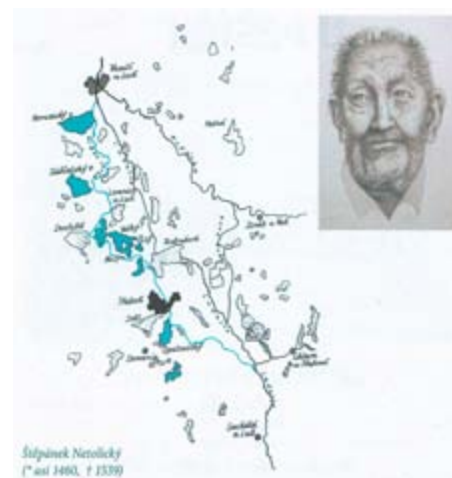
V minulé kapitole byl zmíněn podnikavý šlechtic Vilém z Pernštejna, který se r. 1491 pustil na svém panství do rybníkářství.

Během tří desetiletí dal vybudovat při tocích Labe, Chrudimky a Loučné 400 vodních děl, z toho 265 rybníků napájených sítí náhonů přes 30 km dlouhou, jejíž páteří byl 12 m široký a 16 km dlouhý Opatovický náhon od Opatova k Podůlšanům, Novým Ždánicím, Bohdanči, Neratovu, Přelovicím a Výrovu s vyústěním do Labe v Hrdle. Kromě přívodu vody pro rybníky poháněl tři mlýny, pilu a kolo

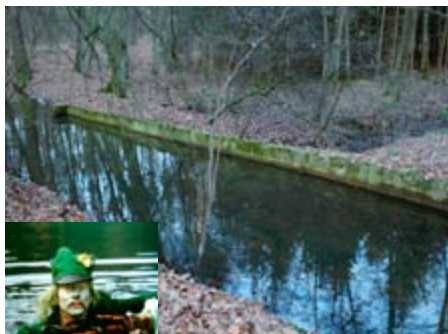
vodárny. Jeden z náhonů zásoboval pitnou vodou i Pardubice po požáru nově stavěné.

Hlavní stavitelem kanálu byl fišmistr Kunát Dobřenský z Dobřenic. Vilém z Pernštejna nebyl samolibý a ochotně svého fišmistra zapůjčil panu Vokovi z Rožmberka (to nebyl ten bonviván Petr Vok) k založení rybníku Tisý u Třeboně. Kunát si tam všiml šikovného myslivce Josefa Štěpánka Netolického a zelenému panáčkovi svěřil dozor nad stavbou. Dobře udělal, protože se mohl k Pernštejnům vrátit s čistým svědomím. Štěpánek se

od Kunáta tolik naučil, že jej pan z Rožmberka r. 1505 trvale převedl z myslivectví k rybníkářství. Až do své smrti roku 1538 pak byl Štěpánek nejlepším rybníkářem ve střední Evropě.

Zůstal po něm rybník Velký Tisý, Opatovický, Žabov, Kaňov a Horusický. Největším dílem je pak Zlatá stoka. Odbočovala z Lužnice u samoty Kazda (Křčín ji později posunul k Pilaři), obtékala Třeboň, vedla územím pozdějšího rybníka Svět k Dvořišti, Lomnici, Záblatí, pod Horusický rybník a po 48 km ústila v rodné řece u Veselí. Zlatá stoka nejen napájela rybníky, ale odvodňovala prastaré močály, zachycovala jarní přívaly a sloužila jako dopravní tepna. Štěpánka si

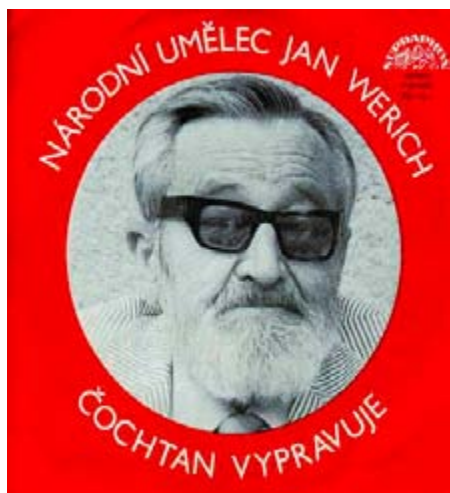
chtěl od Rožmberků půjčit i solnohradsk  biskup, ale nepochodil.

Malou odbočkou vzpomeneme Jana Wericha. Spolu s Jiřim Voskovcem dostali v r. 1947 právo uvést vůbec prv  americk  muzikál v Evropě *Finian's Rainbow* s hudbou Burtona Lanea. P
ib h p
izp sobili českému prost
edi, p
ejmenovali na *Divotvorn  hrnec*, irsk  vystěhovalce nahradili panem Mar alkem a jeho dcerou K  ou, a m sto sk
itka Oga je hlavní pohádkovou postavou vodník  ochtan „ze Zlat  stoky, okres T
eboň“.  esk  premiéra byla v b
eznu 1948 a v různých divadlech se hraje dodnes.

Za zmínku stojí nejen  ochtanova adresa, ale  esk  pojetí vodníka vůbec. Vlastn  máme dva druhy vodn k .

Jedním je morous s ploutvemi, širokou hubou a rákosovou čepicí. P
edev m pase ryby, v noci se mění v kon  a sem tam někoho utopí. To je potomek p
edk
esťansk ho ducha vody, k
iřenec sumce a řab ka.

Druh m je fraj rek v zelen m

fr cku, červených botk ch, prouřkov  kořili, s barevnou řerpou a barevn m tralal ckem na hlavě. P
estože se uřite n  star , aby mlýny spr vn  dělaly „klapy, klapy“, není moc obl ben , protože se snař  svými pentli kami nalákat mlad  děvčata k b hv jak m hr tk m. A to je (povřimn te si  stroje) vlastn  italsk  odborník na vodní stavby.

Hned vedle Rožmberků měli jeřt  více rybníků jejich nevrařiv  bratrance p ni z Hradce. Nejstarř  rybník Holn  zalořili jeřt  za Karla IV. Slouřili jim rybníkáři Jan Hroch z Osečan, otec a syn Turkov , otec a syn Feyrarov , tchán Jakuba Kr  ina Jan Zelend r z Prořovic, Petr K rka z Korkyn  (to je ten s lodi -

kou korkou v erbu), Jiří Vratislav z Mitrovic (ten si vydělal na postaven  Nových Mitrovic, kde mají t bořiřt  plzenřt ) a mnoho dalř ch.

Mistrem nad mistry byl Mikul ř Ruthard z Maleřova ve sluřbách dalř ch soused  Kraj ř  na panství chlumeckém.

Páni a panství se sice o polohu rybníků hařt řili, ale rybníkáři se domluvit dokázali a p ny p
im li ke kompromisům. V r. 1551 si Volf Kraj ř na Bystřici vym nil pozemky s Jáchymem z Hradce a kařd y na novém pozemku postavil rybník, oba s názvem Soused. Názvy se vřak nevřily, máme Ka leřsk  a Staňkovsk  rybník.

Zakládání rybníků se neobeřlo bez t
enic, jiř tehdy působili ekoterorist . Jedno proroctví z r. 1472 p
edpov d : „Panstvo na v tř m dále poddaným sv m popluřn  dědiny odejme a vezme a z nich sobě rybníků nad l , chléb jim z  st jejich vyd rati a bráti bude. Z toho pak nastanou velké mordy, loupeře i od ohně zkázy, chtějíce poddan  nad svými p ny se vymřt i.“ Coř se i stávalo, viz uml cen  pana Jiřího Tunkla z Brn  ka popisovan  minule.

Ani Viktorin Kornel ze Vřehrd nebyl r. 1508 rybníkům nakloněn: „Kdyř zem  téměř t
et  d l zpustořen válkami a mory, a sídel zeman-ských mnořstv  p
 liřn  v kařd m kraji je zhubeno a rozbořeno, a co po meči, ohni a moru zůstalo, t.j. z v tř  téměř strany rybníky zato-peno.“

P
esto rybníky z
izoval kdekdo. Do konce století měl Jindřicho-

hradecký špitál na třicet rybníků, svůj rybník měla každá fara, ves a mnohá samota. Kdo neměl na celý rybník, stavěl napůl s druhým. Tak vznikly rybníky „spolčata“ i spory, nesnáze a rvačky při výloveh. Královský prokurátor Jakub Menšík z Menštejna vydal knížku *O sporech mezních* a díky jí si mohl zakoupit několik větších statků.

Jakub Menšík byl odborník na pozemkové spory, Vilém z Pernštejna na vodní právo (r. 1526 vydal *Instrukci vodní k ponaučení potomkům svého rodu a jejich*

porybných a fišmajstrů na panství pernštejnském a litickém). Odborníkem na rybářství se však stal jeden olomoucký biskup.

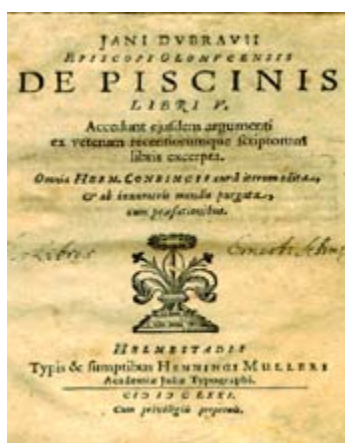
Augspurská plátenická rodina Fuggerů byla Rothschildy středověku. Využili námořních objevů (financovali je Portugalcům i Španělům), vytvořili světový monopol na obchod mědi, získali výsadní postavení na nových zámořských trzích, pro krále i císaře se stali nadnárodní bankou a neváhali vydělávat lichvou a zavazováním si panovníků odpouštěním dluhů (dnes se tomu říká výhodná úroková sazba, soukromé obligace,

korupce a klientelismus).

Spolu s grófem Thurzou byl majitelem rudných dolů v Banské Bystrici a investorem přestavby hradu Červený Kameň Fugger Anton. Když se rozhodl ke svým výtěžkům přidat rybníkářství, obrátil se na svého obchodního partnera, aby mu někoho doporučil. Thurzo měl bratra biskupem v Olomouci a ten tajemníka a pozdějšího nástupce Jana Skálu Dubravia.

Dubravius (Doubravský) se narodil v Plzni, vystudoval práva v Padově (plzeňská právní fakulta ještě nebyla) a o rybníkářství se zajímal. Fuggerovi napsal a v r. 1547 vydal pětidílnou *Knihu o rybnících*. Popisovala technologii vyhledávání, zakládání i udržování rybníků, chov ryb, jejich lov a prodej, rychle se dočkala pěti vydání a překladů do angličtiny, polštiny a němčiny. V některých oblastech je základ-

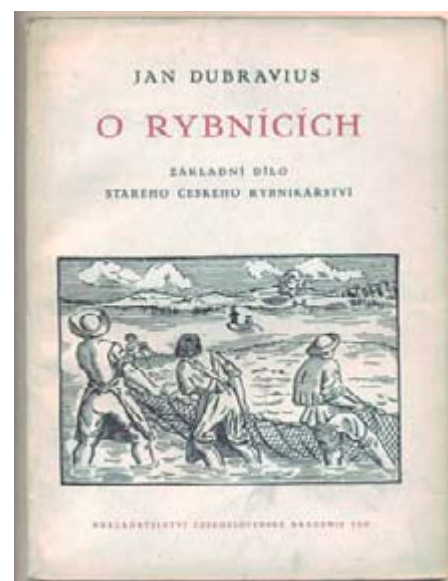

ním zdrojem informací dodnes.

Jestliže obdivujeme holandské kanály, grachty a poldery, jsme přehnaně skromní. My je máme už od 16. století. Ostatně, když čeští rybníkáři neměli v době třicetileté války doma uplatnění, přesunuli se do Holandska a ty poldery tam pomáhali stavět.

Vezír

Příště: Kterak Kuba k bohatství přišel

Termínka

7. - 9. 11. – Podzimní sraz K+K v Opařanech

14. - 17. 11. – Námořní akademie – zkouškový víkend

5. 12. – Tortuga – setkání Stříbrných Bobrů, HKVS a přátel VS

30. 4. - 3. 5. 2015 – SKARE

4. - 7. 6. 2015 – Navigamus

elektronická KAPITÁNSKÁ POŠTA

METODICKÝ A INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ HKVS

číslo 36, říjen 2014

Vydává Hlavní kapitanát vodních skautů pro vnitřní potřebu.

Kapitánskou poštu dostávají emailem všichni registrovaní kapitáni oddílů vodních skautů, krajští kapitáni a činovníci HKVS. Pokud si přejete být zařazeni do databáze příjemců, či z ní naopak vyřazeni, pošlete své jméno, oddíl, přístav (středisko) na adresu kp@skaut.cz. Aktuální číslo Kapitánské pošty i archiv starších čísel je k dispozici také na webových stránkách HKVS.

Příspěvky, postřehy, připomínky, informace, pozvánky či fotky zasílejte na adresu: kp@skaut.cz.

Do tohoto čísla přispěli: Veronika Bajzíková – Meruňka, Pavel Bár – Pavlík, Jan Bolek – Efendi, Vladimír Cvrček – Vezír, Radek Dokoupil – Bimbo, Tomáš Fiala – Fialík, Jan Fischer – Hvězdář, Jan Chlad – Honzík, Jiří Jelínek – Kolouch, Jana Karaová – Kulda, Tereza Kosová – Štika, Jiří Kostínek – Žabák, David Svoboda – Cedník, Simona Zatloukalová – Koblížek.

Fotografie uvnitř čísla: Jan Bolek – Efendi, Dana Fischerová, Jiří Jelínek – Kolouch, Petr Kachlík – Nick, Jan Kašpar – Benny, Tomáš Kotlas – Jason, David Svoboda – Cedník, Miroslav Vostrý, archiv KLŠVS, archiv Vezíra.

Foto na titulní straně: Václav Štěpán – Liška

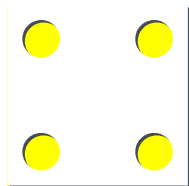
Redakční rada: členové Hlavního kapitanátu vodních skautů.

Číslo neprošlo jazykovými korekturami. • Sazba: Václav Černík - Vašek. • **E-mailové rozesílání:** Michal Hoznedl - Bobr.

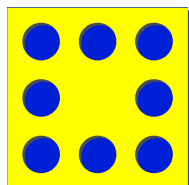

Junák – svaz skautů a skautek ČR, přístav ORION Karlovy Vary a Občanské sdružení skautů a skautek LILIE Karlovy Vary Vás zvou na 48. ročník tradiční skautské městské hry

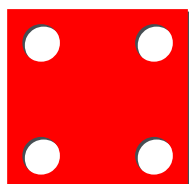
KLÍČ K MĚSTU

KARLA IV.

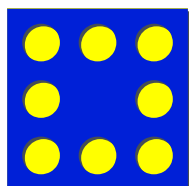

15.11.2014 od 8:00, Karlovy Vary – Šibeniční vrch (park mezi ulicemi Bezručova a Máchova)

Soutěží 4 – 5 členné hlídky (nesestaví-li ji oddíl, je možné na místě sestavit hlídku i z členů více oddílů, pro zařazení rozhoduje věk nejstaršího a převažující počet dívek resp. chlapců v hlídce) v kategoriích:

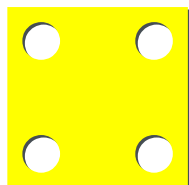
- skautky – do 15 let
- skauti – do 15 let
- žabičky a světlušky – do 11 let
- vlčata – do 11 let
- benjamínci (předškoláci) – do 7 let

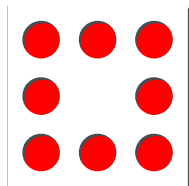
Registrace hlídek proběhne den předem a na místě před startem. Hra odstartuje v 9:00, ukončení programu přibližně v 17:00.

Hlídky bude potřebovat propisku nebo tužku a hrací kostku. Budeme rádi nastoupíte-li při zahájení a vyhodnocení ve svém kroji. V cíli bude po skončení soutěže zajištěno malé občerstvení a doprovodný program (hry, prohlídka města a podzemí Vřídla). V případě zájmu bude připraven doprovodný program i na neděli. Ubytování bude zajištěno od pátku do pondělí na naší skautské základně v Karlových Varech – Tašovicích, U Brodu 134. Cena ubytování je 40 Kč na osobu a noc.

Elektronickou přihlášku na www.pristavorion.cz je nutno vyplnit do 7.11.2013. Podrobné informace včetně pravidel soutěže získáte a případné dotazy Vám rádi zodpovíme na telefonu 728 109 793 (STS) nebo na e-mailu hvezdar@pristavorion.cz – Jiří Kučera (Hvězdář).

Budeme potřebovat pomocníky do servis týmu na soutěžní stanoviště, v případě zájmu uveďte jejich počet při přihlášení.

Těšíme se na Vaši účast.

Pod záštitou primátora města Karlovy Vary Ing. Petra Kulhánka.
Akci finančně podporuje :

Naší činnost podporuje:

Karlovy VARY^o

MOMENTIVE[™]